

ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
แผนวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร

สารนิพนธ์
ของ
นายนิรุติ ทองสอดแสง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
กันยายน 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

158๑๖
น ๖5๗ ๓
ร.3

ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร

บทคัดย่อ
ของ
นายนิรุติ ทองสอดแสง

22 ต.ค. 2545

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

กันยายน 2545

๒ 152030

นิรุติ ทองสอดแสง. (2545). ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของ
นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยี-
ราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลี้มไทย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา ความต้องการเตรียมความพร้อมในการ
ประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ใน 3 ด้าน คือ ด้านทักษะทางอาชีพ
ด้านจิตใจ ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการ
ประกอบอาชีพของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว
ต่อเดือน

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต
พณิชยการพระนคร แผนกวิชาการโรงแรม จำนวน 2 ชั้นปี รวมทั้งหมด 72 คน การเก็บข้อมูล
โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
และเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มใช้ t-test และการวิเคราะห์
ความแปรปรวนทางเดียวและทดสอบรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาวิชาเอกการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการ-
พระนคร มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ
มาก
2. นักศึกษาที่ เพศ อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ต่างกันมี
ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาที่เรียนชั้นปีต่างกันมีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ
โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
ด้านทักษะทางอาชีพและด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ส่วนด้านจิตใจ c แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

NEEDS FOR CAREER PREPARATION OF DIPLOMA STUDENTS IN THE PROGRAM
OF HOSPITALITY, RAJAMANGALA INSTITUTE OF TECHNOLOGY,
BANGKOK COMMERCIAL CAMPUS.

AN ABSTRACT
BY
MR. NIRUT THONGSODSAENG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
September 2002

Nirut Thongsodsaeng. (2002). *Needs for career preparation of diploma students in The program of Hospitality, Rajamagala Institute of Technology, Bangkok Commercial Campus*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Assist.Prof.Supee Limthai.

The objective of this research was to study the needs for career preparation of diploma students in The program of Hospitality at Rajamagala Institute of Technology, Bangkok Commercial Campus in three aspects : skills, knowledge and attitude, and to compare the needs for career preparation of the students with respect to sex, year of study, parents or guardians' occupation, and family monthly income.

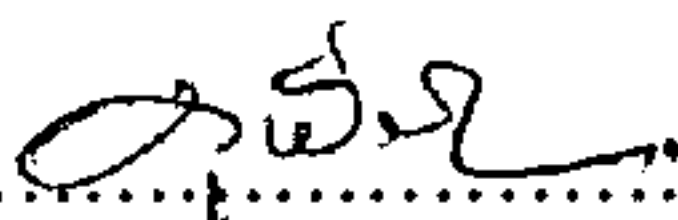
The target population of this study were 72 students from two of students in two different years of study. The data were collected by using questionnaires with five – level rating scale. The data were analyzed by using percentage, mean, and standard deviation. t-test and One Way Analysis of Variance were used to test group difference and Schefffe's test was used for paired test.

The findings of the research include :

1. The needs for career preparation of the students at Rajamagala Institute of Technology, Bangkok Commercial Campus in overall and each aspect were, at high level.
2. There was no statistical significant different for the students' needs in overall and each aspect from the students with different sex and parent's occupation and family monthly income.
3. There was statistical significantly different level at .05 for the students with different year of study in overall aspect and the aspect of skills and knowledge.

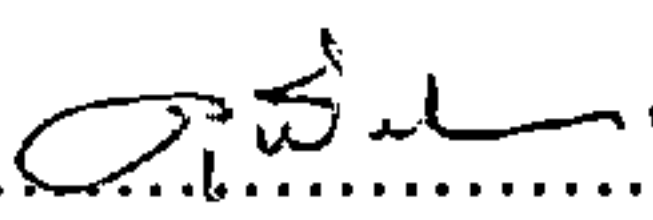
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

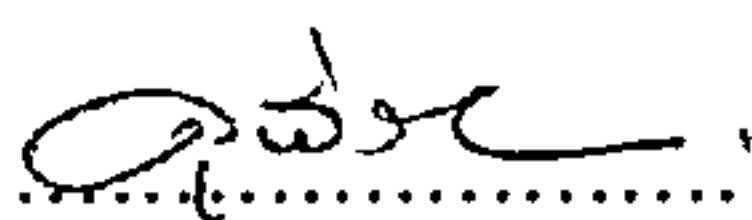
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

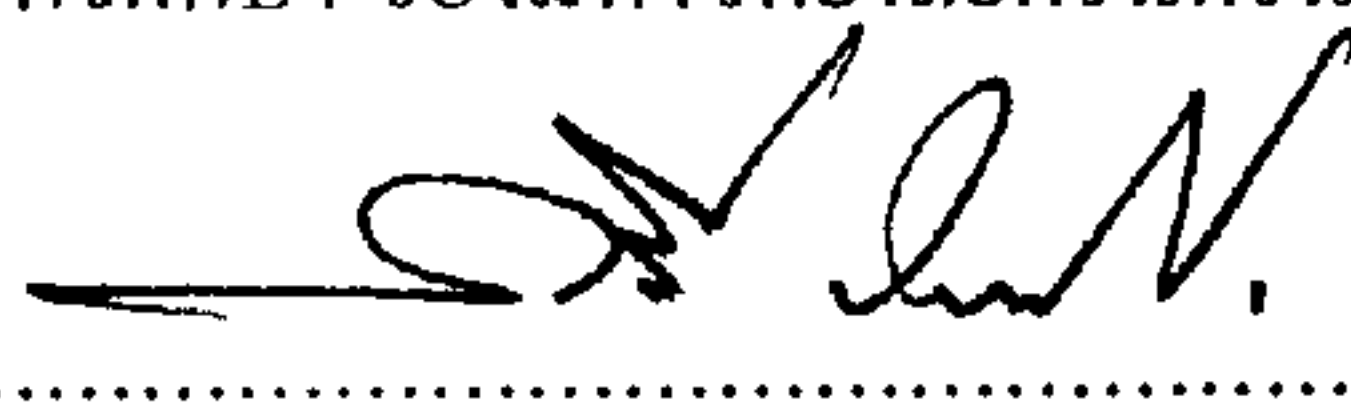
..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ผงศักดิ์ หมวดสง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรกวิน)

วันที่ 30 เดือน กันยายน..... พ.ศ. 2545

สารนิพนธ์นี้ได้รับทุนสนับสนุน 10,000.00 (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)
จากเงินงบประมาณรายได้ ปีการศึกษา 2545
ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เริงลักษณ์ โรจนพันธ์ อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง และอาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ที่กรุณาตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี และอาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงสารนิพนธ์ให้ถูกต้องสมบูรณ์

กราบขอบพระคุณ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ และขอบคุณนักศึกษาวิชาเอกการโรงแรม ชั้นปีที่ 1 กับ ชั้นปีที่ 4 คณะศิลปศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จังหวัดปทุมธานี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามงานวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาเขตพัฒนชยการพระนคร และขอบคุณนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาเอกการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพัฒนชยการพระนคร ที่ให้ความอนุเคราะห์ เก็บข้อมูลเพื่อวิจัย ในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ อาจารย์จุทัย ชลามาตย์ คุณศรีประไพ วัฒนะรัตน์ และคุณรังรอง สีทองดี ที่คอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณ คุณนัยนา ทองสอดแสงและเด็กชายธนวิช ทองสอดแสง ซึ่งคอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณบิดา-มารดา ครู อาจารย์ ที่ให้การอบรมสั่งสอนให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจจนสำเร็จการศึกษา

นิรุติ ทองสอดแสง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ.....	9
ความหมายของความต้องการ.....	9
ทฤษฎีแรงจูงใจมนุษย์	10
ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา.....	12
เพศกับการประกอบอาชีพ.....	12
ชั้นปีกับความมุ่งหวังในอาชีพ.....	13
อาชีพของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพ.....	13
รายได้ของครอบครัวต่อเดือนที่มีอิทธิพลต่อความต้องการประกอบอาชีพ.....	14
เอกสารเกี่ยวข้องกับความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ..	16
การเตรียมความพร้อมทางอาชีพ.....	16
ทักษะทางอาชีพ.....	17
จิตใจ.....	20
ความรู้เกี่ยวกับทางอาชีพ.....	23
โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการโรงแรม (หลักสูตร 2 ปี).....	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2(ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
งานวิจัยต่างประเทศ.....	40
งานวิจัยภายในประเทศ.....	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	48
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
ขั้นตอนในการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	50
วิธีการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สถิติพื้นฐาน.....	51
สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	52
สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน.....	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก.....	79
ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการทำวิจัย.....	80
ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	85
ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	87
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	92

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงเปรียบเทียบการสรรหาพนักงานในธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.....	28
2 แสดงจำนวนและคำร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาจำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน.....	57
3 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเตรียมความพร้อม ในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมและรายด้าน.....	58
4 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานในความต้องการเตรียมความพร้อม ในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านทักษะทางอาชีพ โดยรวมและรายข้อ.....	59
5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในความต้องการเตรียมความพร้อม ในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านจิตใจ โดยรวมและรายข้อ.....	60
6 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานในความต้องการเตรียมความพร้อม ในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ โดยรวมและรายข้อ.....	61
7 แสดงผลการเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมด้านและรายด้าน จำแนกตามเพศ.....	62
8 ผลการเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมด้านและรายด้าน จำแนกตามชั้นปี.....	63
9 ผลการเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง.....	64
10 ผลการเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน.....	65

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงทฤษฎีแรงจูงใจมนุษย์.....	10

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบัน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นับว่าทำรายได้สูงให้แก่ประเทศ แต่ในขณะเดียวกันธุรกิจนำเที่ยวและโรงแรมของไทยกลับต้องเผชิญกับการแข่งขันในภูมิภาค จำเป็นที่อุตสาหกรรมบริการของไทยต้องปรับตัวเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้มาเยือนต้องกลับมาใช้บริการอีกเพื่อครองส่วนแบ่งการตลาดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ไว้ให้ได้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามามากขึ้น ส่งผลให้ธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขยายตัวสูงขึ้น ทำให้สถานประกอบการ เช่น โรงแรม ภัตตาคาร บริษัทนำเที่ยว เพิ่มจำนวนตามไปด้วย มีผลโดยตรงต่อความต้องการแรงงานมากขึ้นเช่นกัน ได้มีการคาดการณ์จากปี 2535-2540 จะมีความต้องการแรงงาน รวมทั้งสิ้น 7.8 ล้านคน ในขณะที่ปี 2534 มีสถานศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชนรวม 85 แห่ง ผลิตบุคลากรทางการท่องเที่ยวและโรงแรม แต่ยังไม่พอดต่อความต้องการในแต่ละปี กล่าวคือ มีผู้ต้องการศึกษา 17,200 คน แต่สถานศึกษาสามารถรับได้ ประมาณ 8,300 คน และแต่ละปีมีผู้สำเร็จการศึกษาเพียง 5,950 คนต่อปี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความรุนแรงของความขาดแคลนของจำนวนทั้งสถาบันและจำนวนผู้เรียน (ธัญญา แซ่หุ่. 2539 : 60-68)

ธุรกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยวในปัจจุบันเติบโตอย่างรวดเร็วโรงแรมใหม่ๆเกิดขึ้นอย่างมากมาย ทั้งในเมืองหลวง และต่างจังหวัด สถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดตื่นตัวเพื่อพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวมากขึ้นเป็นลำดับ อุตสาหกรรมการโรงแรมในประเทศไทยมีการลงทุนธรรมดา แต่เป็นกิจการที่มีการลงทุนกันเป็นหมื่น ๆ ล้าน โรงแรมชั้นหนึ่ง หรือโรงแรมระดับห้าดาวขยายเข้ามาในเมืองไทย พร้อม ๆ กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การลงทุนในธุรกิจโรงแรมเป็นลงทุนอย่างมหาศาล ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง บุคลากรต้องมีความรู้สูง หลายสาขาที่สำคัญเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีรายได้ ค่าตอบแทนสูงมาก เป็นที่ใฝ่ฝันของคนหนุ่มสาว อยากเข้าทำงานในโรงแรมชั้นหนึ่ง (ศิริเพิ่ม เชาวนศิลป์. 2541 : 19-27)

ปีการศึกษา 2539 ทางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ได้เปิดสอนสาขาวิชาการโรงแรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในคณะวิชาบริหารธุรกิจ เป็นหลักสูตร 2 ปี โดยรับนักศึกษาจำนวน 50 คน แบ่งเป็น 2 ห้อง คือ รอบเช้า 1 ห้อง และรอบบ่าย 1 ห้อง ส่วนของการเรียนการสอน นักศึกษาจะได้เรียนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ จากอาจารย์ผู้มีความชำนาญ และมีประสบการณ์ทางด้านการโรงแรมโดยเฉพาะ ซึ่งวิทยาเขตเชิญมาเป็นอาจารย์พิเศษ (วิมลพรรณ ตั้งจิตเพิ่มพูน. 2541 : 56-57) โดยมีจุดประสงค์ของหลักสูตร เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ ปฏิบัติงานเชิงวิชาการเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรม ปฏิบัติงานในหน้าที่งานด้านบุคลากรในโรงแรม และสามารถนำความรู้ไปประกอบ

อิสระอื่นๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจบริการ อีกทั้งให้เป็นผู้ที่มีความรู้เริ่ม สร้างสรรค์ มีเหตุผล สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีคุณธรรม ระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต ขยันหมั่นเพียร และมีจรรยาบรรณของวิชาชีพด้วย (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการโรงแรม หลักสูตร 2 ปี (ปรับปรุง) พ.ศ. 2543)

จากงานวิจัยเรื่องความต้องการการสรรหาและการพัฒนาบุคลากรในสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของภาคธุรกิจเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและภาคตะวันออกของ ชาญญา แซ่หนุ่น ได้เสนอแนะข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของการเลือกสรรพนักงานโรงแรม บริษัทนำเที่ยวและภัตตาคารต่างให้ความสำคัญของ เรื่องของสุขภาพ ความซื่อสัตย์ ความอดทน และการใช้ภาษาในระดับต้น ๆ นอกจากคุณสมบัติที่จำเป็นต้องมีดังกล่าวแล้ว สิ่งที่เป็นข้อกำหนดของการรับพนักงานเข้าทำงานยังมีอีกได้แก่ ส่วนสูงต้องอยู่ระหว่าง 155-170 เซนติเมตร สายตาปกติ ไม่สวมแว่นตา ไม่มีสิวมาก ไม่เป็นโรคผิวหนัง หรือติดยาเสพติด สุรา บุหรี่ จบการศึกษาขั้นต่ำมัธยมศึกษาปีที่ 6 ควรเป็นสายศิลป์-ภาษา คณิตศาสตร์-ภาษา หรือ ปวช. คหกรรมศาสตร์ ภาษา-คอมพิวเตอร์ เพื่อเป็นคุณสมบัติพื้นฐาน รวมทั้งมีการทดสอบสัมภาษณ์ เพื่อตรวจวัดทัศนคติ และบุคลิกภาพที่สอดคล้องต่ออาชีพบริการด้วย

งานวิจัยของชาญญา แซ่หนุ่นได้เสนอแนะด้านกิจกรรมการเรียนการสอนใน สถาบันราชภัฏทั่วประเทศที่เปิดสอนวิชาการโรงแรมว่า ธุรกิจโรงแรมต้องการผู้มีจิตสำนึกในการให้บริการผู้อื่น (Service Mind) มีมนุษยสัมพันธ์ และทัศนคติในทางบวกต่อผู้อื่นเป็นสำคัญ ดังนั้นควรนำไปตั้งเป็นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในการสอนวิชาต่าง ๆ ทุกวิชา หลักสูตรจะต้องส่งเสริมคุณลักษณะนี้ให้นักศึกษา เพื่อให้บุคลิกภาพเป็นผู้รักงานบริการมีทัศนคติทางบวกต่องานบริการ กิจกรรมการเรียนควรเปิดให้มีลักษณะเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (On the Job Training) มากกว่าเรียนทฤษฎีเพียงอย่างเดียว อาจารย์ประจำควรเป็นผู้คุมหลักสูตร (Course) บริหารโดยจัดหาความร่วมมือจากบุคคลที่ทำงานในบริษัทนำเที่ยว หรือโรงแรมมาเป็นผู้สอนให้นักศึกษาในวิชาเฉพาะสาขาโดยตรง

ผู้วิจัยได้ทำการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นจากนักศึกษาวิชาเอกการโรงแรมระดับ ปวส. จำนวนหนึ่ง ในวันพุธที่ 18 เดือนมกราคม พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับความต้องการเข้าศึกษาต่อในวิชาเอกการโรงแรมของสถาบันฯ ซึ่งส่วนใหญ่มีความต้องการไปในทิศทางเดียวกัน และให้ความสำคัญเป็นลำดับดังนี้ คือ 1) ต้องการเรียนภาษาต่างประเทศ 2) อาชีพทำให้มีโอกาสพบปะคนหลายชาติ 3) ชอบการให้บริการผู้อื่น ส่วนความต้องการให้ทางสถาบันฯ ฝึกทักษะให้เป็นพิเศษพบว่า ต้องการให้เน้นหนักทางภาษาต่างประเทศ ได้ลงมือปฏิบัติจริง และมีเรียนคอมพิวเตอร์ตามลำดับ ในด้านการรับรู้คุณสมบัติที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพทางด้านโรงแรม ส่วนใหญ่มีความเข้าใจว่า บุคคลต้องเป็นผู้ที่มีความอดทน ใจรักงานบริการ ซื่อสัตย์ มารยาทดี พูดภาษาต่างประเทศได้ ตรงต่อเวลาโดยให้ความสำคัญตามลำดับดังกล่าว เมื่อสอบถามถึงด้านการวางแผนประกอบอาชีพทางด้านโรงแรมภายหลังสำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่ตอบว่า “ไม่แน่ใจ” โดยให้เหตุ

ผลว่า รอลงการฝึกงานก่อน ต้องการศึกษาคือในสาขาวิชานั้นอื่น ไม่เก่งภาษาต่างประเทศ ส่วนที่ตอบว่า “ทำ” ให้เหตุผลว่า ใช้วิชาที่เรียนมาให้เป็นประโยชน์และชอบงานทางด้านบริการ จากประเด็นนี้มีงานวิจัยที่กล่าวถึงการเข้าสู่อาชีพทางด้านโรงแรมว่า บุคคลจะต้องมีความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษในระดับ ดี (ธัญญา แซ่หุ่ณ. 2539 : 60) การสรรหาบุคลากรนั้นจะมีการจ้างงานพนักงานจากท้องถิ่น ที่มีประสบการณ์ เคยทำงานโรงแรมมาก่อน พนักงานไม่เป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน และส่วนใหญ่จะเป็นพนักงานเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยโรงแรมส่วนใหญ่จะมีพนักงานในช่วง 200-400 คน ซึ่งแบ่งได้ตามตำแหน่งงาน เป็นแผนกบริหาร แผนกครัว แผนกแม่บ้าน แผนกบริการ และแผนกต้อนรับ โดยจำนวนพนักงานในแต่ละแผนกจะมากหรือน้อย จะขึ้นอยู่กับประเภทของโรงแรม ขนาดของโรงแรม และระดับคุณภาพของโรงแรม และในการสรรหาพนักงาน มักจะสรรหาผ่านจากพนักงานปัจจุบันให้แนะนำเพื่อน หรือญาติเข้ามาทำงาน นอกจากนี้ยังใช้วิธีการบอกต่อ และการโฆษณาด้วย การคัดเลือกจะทำโดยการสัมภาษณ์ เป็นส่วนใหญ่ วิธีที่ใช้รองลงมา คือ การตรวจสอบการปฏิบัติงานระหว่างช่วงทดลองงาน และการทดสอบ (จงพิศ ศิริรัตน์. 2543 : 9 -11) ทำให้ทราบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดการเตรียมความพร้อมทางอาชีพซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการประกอบอาชีพ สกินเนอร์ (คณินิจ เเนติประวัติ. 2535 : 22 ; อ้างอิงจาก Skinner. 1965) ได้กล่าวถึงกฎเกณฑ์แห่งความพร้อมทางอาชีพว่า เป็นพื้นฐานและแนวโน้มของบุคคลที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว ย่อมขึ้นอยู่กับความพร้อมและความไม่พร้อม บุคคลที่มีความพร้อมจะทำงานด้วยความราบรื่นและประสบผลสำเร็จ ส่วนบุคคลที่ไม่พร้อมก็เสมือนถูกบังคับให้ทำงานที่ตนไม่ถนัดจึงไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะความพร้อมทำหน้าที่เสมือนกระตุ้นให้บุคคลมีความรู้สึกเหมาะสมต่อสภาพการทำงาน ที่สอดคล้องกับทักษะและประสบการณ์หรือสภาพอื่น ๆ ที่ได้รับมา ตามวัยซึ่งเกิดจากการฝึกฝนเป็นผลทำให้บุคคลเกิดความสนใจ และมีแรงจูงใจจะประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง ดุสิต สวัสดิภาพ (2526 : 26) ได้สรุป ความพร้อมทางอาชีพจะต้องประกอบด้วยพื้นฐาน 3 ประการ อันได้แก่ 1) พื้นฐานด้านทักษะ เป็นลักษณะของการได้รับการฝึกฝน จึงเกิดความชำนาญ 2) พื้นฐานด้านจิตใจ เป็นการเสริมสร้างและปลูกฝังนิสัยค่านิยมและการมีคุณธรรมในการทำงาน 3) พื้นฐานด้านเศรษฐศาสตร์ เป็นการให้ความรู้และแนวคิดเกี่ยวเรื่องรายได้ รายจ่าย ทุนกำไร แรงงาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อการประกอบอาชีพ

จากข้อมูลข้างต้นดังที่กล่าวมาแล้ว ภาวะการแข่งขันด้านแรงงาน จากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพการโรงแรมในหลายสถาบัน เพิ่มขึ้นในทุกๆ ปี ทำให้ธุรกิจโรงแรม สามารถคัดเลือกบุคคลที่มีคุณภาพ มีความสามารถเป็นไปตามความต้องการได้มากที่สุดจากจุดนี้เองทำให้ผู้เรียนวิชาชีพการโรงแรม จะต้องมีความสามารถเพียงพอต่อการจะเข้าสู่อาชีพในภาวะการแข่งขันสูง ทางแผนกวิชาการโรงแรม จึงเร่งเห็นความสำคัญดังกล่าวว่า ทำอย่างไรนักศึกษาของสถาบันฯ จึงจะสามารถแข่งขันกับผู้สำเร็จการศึกษา ในวิชาเอกเดียวกันจากสถาบันจากสถาบันอื่น ดังนั้นการจะแข่งขันกับผู้อื่นนั้นแต่ละคนควรจะต้องรู้ถึงกำลัง ความสามารถ เป็นอย่างไร มีข้อ

จำกัดอะไร เพื่อกำหนดรูปแบบการแข่งขัน ฉะนั้น “ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา” จึงเป็นปัจจัยขั้นต้นที่เห็นถึงสภาพที่เป็นจริงที่สุด เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการแข่งขันควรจะเป็นไปในทิศทางใด อันจะส่งเสริมให้นักศึกษาได้เข้าสู่อาชีพให้ได้มากที่สุด ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความต้องการเตรียมความพร้อมและแนวโน้มการเข้าสู่อาชีพ เพื่อให้เห็นถึงความตั้งใจจะประกอบอาชีพให้ตรงตามความสามารถ ความสนใจของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เฉพาะแผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ทางสถาบันในการปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การแนะแนวอาชีพ ให้สอดคล้องต่อความต้องการในการประกอบอาชีพของนักศึกษา ภายหลังสำเร็จการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะทางอาชีพ ด้านจิตใจและด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ใน 3 ด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครองและรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยเป็นข้อมูลให้ทางแผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร นำผลการวิจัยพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอนการจัดกิจกรรม และการแนะแนวอาชีพ ให้เหมาะสมต่อความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาได้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาค้างนี้ ค้าง นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร 2 ชั้นปี ประกอบด้วย ชั้นปีที่ 1 จำนวน 37 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 35 คน

2. ตัวแปรสำหรับการศึกษาค้างว่า

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

2.1.1 เพศ ซึ่งแบ่งเป็น

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 ชั้นปี ซึ่งแบ่งเป็น

- 1) ชั้นปีที่ 1
- 2) ชั้นปีที่ 2

2.1.3 อาชีพของผู้ปกครอง ซึ่งแบ่งเป็น

- 1) รับราชการ
- 2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 3) พนักงานบริษัทเอกชน
- 4) เกษตรกร
- 5) ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
- 6) รับจ้าง

2.1.4 รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

- 1) ไม่เกิน 10,000 บาท
- 2) 10,000 – 20,000 บาท
- 3) 20,001 – 30,000 บาท
- 4) มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร จำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

2.2.2 ด้านทักษะทางอาชีพ

2.2.3 ด้านจิตใจ

2.2.4 ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ หมายถึง

ความต้องการให้ทางสถาบันฯ เตรียมความพร้อมทางอาชีพให้ก่อนสำเร็จการศึกษาในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง อันประกอบด้วยพื้นฐานที่จำเป็นต่องานอาชีพ 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านทักษะทางอาชีพ หมายถึง ความต้องการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับ

ความสามารถและทักษะวิชาชีพที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ ฝึกภาคปฏิบัติ และการออกฝึกงานในสถานประกอบการ

1.2 ด้านจิตใจ หมายถึง ความต้องการได้รับการปลูกฝังนิสัยให้รักอาชีพ ความมี

จิตใ้รักงานบริการ การแต่งกายเหมาะสม กริยามารยาทเหมาะสม วิธีพูดจาสื่อสารให้ประทับใจ บุคลิกภาพที่เหมาะสมต่ออาชีพ ทักษะที่ดีต่ออาชีพ

1.3 ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ หมายถึง ความต้องการได้รับความรู้ ข้อมูลและ

แนวคิดเกี่ยวกับอาชีพ ได้แก่ รายได้รายจ่าย ความเหมาะสมกับอาชีพ โอกาสการเข้าสู่อาชีพ ความเหมาะสมต่อตำแหน่งงาน การวางแผนทางอาชีพ และการแก้ปัญหาทางอาชีพ

2. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร จำนวน 2 ชั้นปี ทั้งสิ้น 72 คน

3. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง งานหลักของบิดา ในกรณีที่นักศึกษาอาศัยอยู่กับ

บิดา หรืองานหลักของมารดา ในกรณีที่นักศึกษาอาศัยอยู่กับมารดา หรืองานหลักของบุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ด้วย ในกรณีที่นักศึกษาไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา ได้แก่

3.1 รับราชการ

3.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ

3.3 พนักงานบริษัทเอกชน

3.4 เกษตรกร

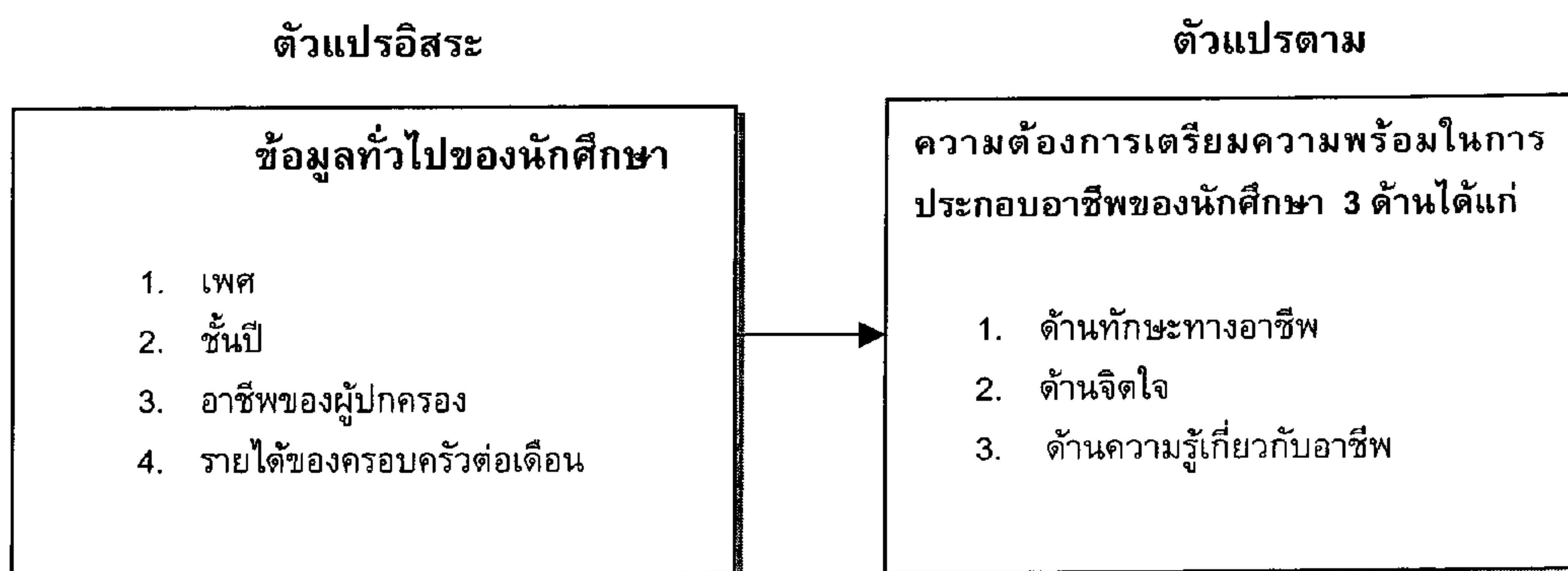
3.5 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว

3.6 รับจ้าง

4. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน หมายถึง รายได้ของบิดามารดารวมกันเฉลี่ยต่อเดือน คิดเฉพาะรายได้ที่เป็นจำนวนเงิน หรือรายได้ของบิดาหรือมารดา ในกรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้ประกอบอาชีพ หรือไม่มีรายได้ ในกรณีบิดามารดาถึงแก่กรรม ถือเอารายได้ของผู้ปกครอง หรือผู้อุปการะแทน โดยกำหนดจำนวนไว้ดังนี้

- 4.1. ไม่เกิน 10,000 บาท
- 4.2. 10,000 – 20,000 บาท
- 4.3. 20,001 – 30,000 บาท
- 4.4. มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่ชั้นปีต่างกัน มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีผู้ปกครองอาชีพต่างกัน มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่รายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ
 - 1.1 ความหมายของความต้องการ
 - 1.2 ทฤษฎีแรงจูงใจมนุษย์ (Theory of Human Motivation)
 - 1.3 ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์
2. เอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 เอกสารเกี่ยวข้องกับด้านข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา
 - 2.1.1 เพศกับการประกอบอาชีพ
 - 2.1.2 ชั้นปีกับความมุ่งมั่นในอาชีพ
 - 2.1.3 อาชีพของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพ
 - 2.1.4 รายได้ของครอบครัวต่อเดือนที่มีอิทธิพลต่อความต้องการประกอบอาชีพ
 - 2.2 เอกสารเกี่ยวข้องกับความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ
 - 2.2.1 การเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ
 - 2.2.2 ทักษะทางอาชีพ
 - 2.2.3 จิตใจ
 - 2.2.4 ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
 - 2.3 โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการโรงแรม (หลักสูตร 2 ปี)
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยภายในประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการ

1.1 ความหมายของความ ต้องการ

พินิจดา วีระชาติ (2543 : 4) หมายถึง ความต้องการนั้นหมายถึง สภาพที่เป็นความรู้สึก ซึ่งเกิดจากแรงผลักดันของสภาพความไม่สมดุลของภาวะทางจิต และทางร่างกาย และแรงกระตุ้น จากการวิเคราะห์เห็นสภาพที่ควรปรับปรุงแก้ไข หรือเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง หรือขาดแคลนนั่นให้สมบูรณ์ พอที่จะอาศัยความสมดุลของชีวิตให้คงอยู่ได้

วิรุพห์ นิลโมจน์ (พินิจดา วีระชาติ. 2543 : 35-36 ; อ้างอิงจาก วิรุพห์ นิลโมจน์. 2530. จิตวิทยาทั่วไป. หน้า 90 - 92) ได้สรุปแนวคิดและคำอธิบายของ Maslow พร้อมแสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

ความต้องการขั้นแรกเป็นความต้องการสำคัญที่สุด เพราะตอบสนองมากที่สุด และ เป็นไปตามลำดับขั้น เพราะเมื่อมนุษย์ได้รับการตรวจสอบตามขั้นแล้ว ก็จะสูงขึ้นไประดับความต้องการที่ Maslow กำหนดมี 5 ขั้น และใน 5 ขั้นดังกล่าว สามารถจำแนกเป็นประเภทได้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

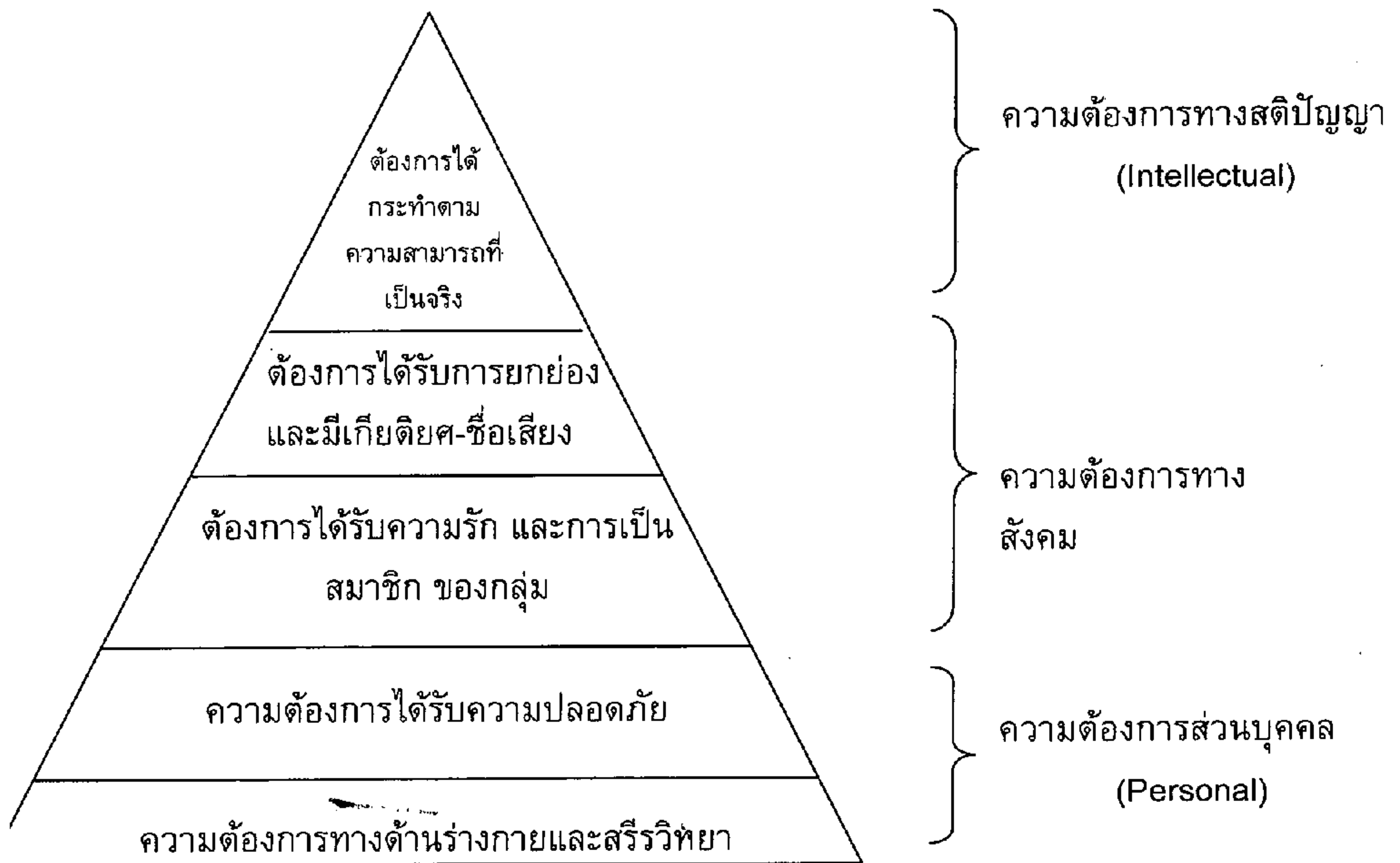
1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) ได้แก่ ความต้องการเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของร่างกาย และชีวิต เป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน ซึ่งจำเป็นที่สุดต่อการดำรงอยู่ของชีวิต ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค การขับถ่าย พักผ่อน ออกกำลังกาย และกามารมณ์

2. ความต้องการทางจิต (Psychological Need) เป็นความต้องการที่เสริมสภาพการมีชีวิตอยู่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งมุ่งมาที่สังคมนั่นเอง เช่น ความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง ความรัก การยอมรับของสังคม ความสำเร็จสมหวังในชีวิต

กล่าวสรุปได้ว่า ความต้องการของมนุษย์ แสดงออกมาในรูปพฤติกรรม อาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในตัวเอง และเกิดจากบุคคลอื่นความต้องการของมนุษย์จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีสิ่งเร้า ซึ่งสิ่งเร้าจะเกิดขึ้นภายในตัวเรา และบุคคลอื่น ๆ ทำให้เกิดสิ่งเร้านั้น และแบ่งประเภทของความ ต้องการได้ 2 ประเภท คือ ร่างกาย และจิตใจ และสามารถจำแนกให้เห็นความแตกต่างมากขึ้น ได้ เป็น ความต้องการที่แท้จริง (Real Needs) และความต้องการที่เป็นความรู้สึก (Felt Needs)

1.2 ทฤษฎีแรงจูงใจมนุษย์ (Theory of Human Motivation)

มาสโลว์ (Maslow, 1943) ได้เสนอทฤษฎีแรงจูงใจของมนุษย์ในลักษณะของลำดับชั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs) โดยแยกออกเป็นลำดับชั้นที่สำคัญ 5 ขั้นตอนด้วยกัน ดังนี้ แสดงให้เห็นจากภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 ทฤษฎีแรงจูงใจมนุษย์

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางด้านร่างกายหรือทางสรีรวิทยา (Bodily Needs or Physiological Needs) เป็นความต้องการที่มาสโลว์ และนักจิตวิทยา เห็นว่าเป็นความต้องการระดับแรกสุด ได้แก่ น้ำ เพื่อบรรเทาความหิว ความต้องการทางเพศ การพักผ่อนนอนหลับ การได้หย่อนใจ

ขั้นที่ 2 ความต้องการได้รับความปลอดภัย (Safety Needs) จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการขั้นที่ 1 ได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะแสวงหาความมั่นคง การป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ ถ้าหากไม่ได้รับการตอบสนองคนเราอาจหาทางหลบหนีไปจากสภาพนั้น ๆ ก็ได้

ขั้นที่ 3 ต้องการความรักและการเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่ม (Love and Belonging Needs) เพราะว่าต้องการได้รับความอบอุ่น การยอมรับจากสมาชิกหรือเพื่อนๆ ในกลุ่ม ต้องการทราบว่าตนเองมีฐานะอย่างไรในกลุ่มนั้น

ขั้นที่ 4 ต้องการได้รับการยกย่องในด้านความมีชื่อเสียงและเกียรติยศ (Self-Esteem Needs) ซึ่งหมายถึงลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการได้รับความเคารพ ความเชื่อมั่นอื่น ทำให้เกิดความรู้สึกอิสระมีเสรีภาพ และความมีชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ

ขั้นที่ 5 ต้องการได้กระทำตนตามความสามารถที่เป็นจริง (Self-actualization) เป็นขั้นสุดท้ายของความ ต้องการและ เป็นความต้องการสูงสุดของบุคคล เพื่อแสดงถึงสิ่งที่เขามีความสามารถและศักยภาพที่จะกระทำได้

เกี่ยวกับทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์นี้ มีข้อสังเกตอยู่ 2 ประการคือ ประการที่ 1 แต่ละขั้นตอนของความ ต้องการจะต่อเนื่องกันไปตลอดชีวิตของบุคคล คือ จะมีอยู่ตลอดไปสำหรับ ประการที่ 2 ก็คือ บุคคลจะต้องได้รับการตอบสนองในขั้นต้นหรือขั้นต่ำกว่าเสียก่อนเขาจึงจะเกิด ความต้องการในขั้นที่สูงขึ้นไป และบุคคลก็อาจจะไม่เกิดความต้องการจนครบทั้งห้าขั้นไปหมดทุกคน

แนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการของมาสโลว์นี้ถือว่าบุคคลจะมีพัฒนาการเรื่อย ๆ ไปตามความต้องการอย่างเป็นลำดับขั้น ถ้าหากไม่สามารถปฏิบัติได้ก็จะเกิดความคับข้องใจในตัว บุคคลนั้น ซึ่งย่อมจะส่งผลลัพธ์ต่อการเรียนรู้ได้ด้วย

1.3 ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์

เพื่อเป็นการเปรียบเทียบกับความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ ที่ได้กล่าวถึงไปแล้วในตอนต้น ผู้เขียนต้องการที่จะเสนอแนวความคิดของโนลส์ (Malcolm S. Knowles. 1970) นักการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงชาวอเมริกัน เกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ แยกออกเป็น 6 ด้านดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physical Needs) เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ส่วนมากมนุษย์มีความต้องการทางด้านนี้เพื่อความคงอยู่ของร่างกาย คือ ความต้องการและเห็น ได้ยินเสียงความสบาย การพักผ่อน หมายความว่าถ้าหากตัวหนังสือเล็กเกินไป เสียงพูดเบาเกินไป แก้อั้วแข็งไปสิ่งเหล่านี้อาจจะทำให้ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จพอใจได้

2. ความต้องการในการเจริญงอกงาม (Growth Needs) นักจิตวิทยาส่วนมากเห็นตรงกันว่าความต้องการด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญที่พาไปสู่ส่วนอื่นๆ ของความต้องการ ซึ่งก็ตรงกันว่า ความต้องการด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญที่พาไปสู่ส่วนอื่นๆ ของความต้องการ ซึ่งก็ตรงกับความต้องการกระทำตนตามความสามารถ (Self-actualization) ตามทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง ผู้ใหญ่ที่มองไม่เห็นอนาคตของตัวเองน่าสงสารมาก เพราะว่าการมองไม่เห็นความก้าวหน้าในอนาคตของตัวเอง ทำให้คุณค่าอื่นๆ ลดลงอย่างมากจากการศึกษาพบว่า คนที่เกษียณอายุแล้วสามารถทำงานให้ประโยชน์ได้จะมีการปรับตัวได้ดีกว่าคนที่ไม่สามารถหาแนวทางอื่นๆ ได้

3. ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Need for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว สัตว์โลกมีสัญชาตญาณสำหรับการป้องกันตัวเอง ความต้องการด้านความปลอดภัยทางร่างกายถ้าหากความต้องการความมั่นคงไม่ได้รับการสนองตอบ จะเกิดอาการทางพฤติกรรมตามมาด้วย คือ เกิดความรู้สึกไม่มั่นคง โดยการถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลาย

4. ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ (The Need for New Experience) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคง เขาต้องผจญภัย และการเสี่ยง คนเราจึงอาจจะเบื่อหน่ายต่องานประจำที่ซ้ำซาก (Routine) ดังนั้นเมื่อความต้องการด้านนี้เกิดสับสนขึ้น บุคคลจะเกิดความว้าวุ่นใจจนเกิดอาการทางพฤติกรรมเหนื่อยอ่อน ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ รวมทั้งแนวความคิดใหม่ๆ

5. ความต้องการทางด้านจิตใจและอารมณ์ (The Need for Affection) คนทุกคนต้องการได้รับความรัก รวมทั้งการที่ได้รับความสำเร็จ ในบางครั้งก็เป็นสาเหตุมาจากความต้องการด้านนี้ อาจจะเรียกได้ว่าเป็นความต้องการทางด้านสังคม มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ ความร่าเริง ความเศร้าโศก ถ้าหากความต้องการด้านนี้ไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิดอาการ 2 ด้าน คือ การถอนตัวออกจากกลุ่มหรือมีลักษณะก้าวร้าว แสดงอาการศัตรู

6. ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Need for Recognition) มนุษย์ส่วนมากต้องการได้รับความรู้สึกของตัวเองมีคุณค่า ได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ในบางด้านของเขา ความต้องการทางด้านนี้ ทำให้เขา มีการรวมกลุ่มทางสังคม เป็นชุมชน สถาบันต่างๆ ทำให้เขาสามารถแสวงหาสถานภาพและความสนใจจากสมาชิกในกลุ่มได้ด้วย

2. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 เอกสารเกี่ยวข้องกับด้านข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

2.1.1 เพศกับการประกอบอาชีพ

กันยา สุวรรณแสง (2537 : 161) กล่าวว่า ความแตกต่างในเรื่องเพศเป็นสาเหตุให้คนเราแตกต่างกันในเรื่องการเรียนรู้ ทักษะ เจตคติ ความสนใจ และการแสดงพฤติกรรม และจากการค้นคว้า ปรากฏว่า เพศหญิง หรือเพศชาย สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ทัดเทียมกัน แต่ชายและหญิงจะมีเจตคติหรือความสนใจที่แตกต่างกัน

2.1.2 ชั้นปีกับความมุ่งหวังในอาชีพ

ทองเรียน อมรรักษ์กุล (2525 : 29) ได้จำแนกลักษณะนักศึกษาในมหาวิทยาลัยตามชั้นปีไว้ดังนี้

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มุ่งหวัง

1.1 ความสำเร็จในเชิงวิชา ดังนั้นจึงสนใจการศึกษาหาความรู้
ความแตกต่าง ๆ

1.2 เข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหาของสังคม รวมทั้งแสวงหา
เอกลักษณ์ของตน

1.3 แสวงหาสถานภาพของตนเอง

1.4 ความเป็นมิตร ผูกพันกับเพื่อน และชอบอยู่ในกลุ่มเพื่อน

1.5 เป็นผู้ที่มีมนุษยธรรม สุภาพเรียบร้อย ให้ความคุ้มครอง
และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความรู้สึกกระตือรือร้นระหว่างความกลัวและความตื่นเต้น จะเข้าร่วม
กิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ส่วนใหญ่มักเกิดความไม่พอใจมหาวิทยาลัยใน
บางกรณีก็เพียงแต่จะมีความเชื่อและรู้สึกเฉยๆ ไม่ยินดียินร้ายต่อสภาพทั่วไปในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ก็
เพราะรู้สึกถูกทอดทิ้ง ไม่ได้รับการเอาใจใส่ต่อการเกิดความรู้สึกว่าตนเองขาดความรับผิดชอบ
ดังนั้นลักษณะภายนอกของนักศึกษาเหล่านี้ คือ การริเริ่มสร้างเสริมความเป็นแบบแผนของ
กลุ่มย่อยนี้ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมเพื่อนฝูงขึ้นมา

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เป็นผลต่อเนื่องจากความเป็นนักศึกษาชั้นปีที่
2 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จะมีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของตนเองเน้นเอกลักษณ์ที่สูงมาก สำหรับ
ในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จะมีความเห็นแตกแยกน้อย กล่าวคือ มีความคิดไปในแนวเดียวกันเป็น
ส่วนใหญ่ มีค่านิยมคล้ายคลึงกัน และทุกคนจะมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง ประสบการณ์
ลักษณะคล้ายกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คือ ความไม่พอใจมหาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ รวมทั้งวิพากษ์
วิจารณ์มหาวิทยาลัยอย่างรุนแรง

4. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษามีแนวโน้มที่จะเห็นความสนใจไปจาก
มหาวิทยาลัย จะไม่มีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เริ่มตั้งแต่ไม่สนใจวัฒนธรรม
และความเป็นอยู่ของนักศึกษาด้วยกันเอง ส่วนใหญ่จะสนใจเรื่องส่วนตัว โดยเฉพาะชีวิตภายหลัง
สำเร็จการศึกษา

2.1.3 อาชีพของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพ

ดอบบินส์ (ชูลีกร โซติดี. 2541 : 25 ; อ้างอิงจาก Dobbins. 1969.

Dissertation Abstracts International. P. 2958 - A) กล่าวว่า อาชีพของบิดามารดามีอิทธิพล
ต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน

ไทรแอนดิส (ซูลีกร โซติดี. 2541 : 26 ; อ้างอิงจาก ไทรแอนดิส. 1971. *John wiley and son Inc.* p. 2 – 3) กล่าวว่า การคุ้นเคยกัน วิชาชีพอาจมีส่วนต่อการประกอบอาชีพได้ เพราะทัศนคติมีความรู้เป็นองค์ประกอบอยู่ด้วย และในการตรงกันข้าม ความไม่รู้จักคุ้นเคยกับอาชีพ อาจมีผลทำให้ทัศนคติทางบวกต่อวิชาชีพต่ำลง

วัชร ทรัพย์มี (2523 : 15) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นหน่วยแรกที่มีความใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด เป็นสถาบันที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ประสบการณ์ทำงานให้แก่เด็ก นอกจากนี้และครอบครัวยังมีผลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล โดยลูก บางคนจะเลือกเรียนตามอาชีพบิดามารดา

วัลนิภา พัดเปี้ย (2539 : 29) กล่าวว่า พฤติกรรมและการเรียนรู้ส่วนมากที่บุคคลกระทำอยู่เป็นพฤติกรรมที่บุคคลเรียนรู้มาจากการสังเกตพฤติกรรมที่ดีและไม่ดี เมื่อพิจารณาจากบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งแหล่งการเรียนรู้ของบุคคลส่วนใหญ่ คือ ครอบครัว กลุ่มเพื่อน สถาบันการศึกษา ชุมชน และสื่อมวลชนต่าง ๆ ในครอบครัวไทย บิดามารดาเป็นแบบอย่างที่มีอิทธิพล ซึ่งจะเป็นตัวแบบให้บุตรมีพฤติกรรมตามโดยไม่ต้องลองผิดลองถูก ถ้าบุตรเห็นว่าพฤติกรรมของบิดามารดาให้ผลในทางบวก ก็มีแนวโน้มว่าบุตรจะมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้น และอยากกระทำตาม

2.1.4 รายได้ของครอบครัวต่อเดือนที่มีอิทธิพลต่อความต้องการ

ประกอบอาชีพ

เครช (สุมา ชัยลักษณะนันท์. 2542 : 35 ; อ้างอิงจาก Krech. 1962. *McGraw – Hill Book company.* p. 182) เห็นว่ารายได้ของบิดามีความสัมพันธ์สูงกับการเลือกอาชีพของนักเรียน นักเรียนมีแนวโน้มที่จะคาดหวังให้ตนเองมีแบบฉบับของการดำเนินชีวิตให้เหมือนกับบิดาของตนรายได้ของครอบครัวเป็นตัวประกอบสำคัญ ในความคาดหวังของนักเรียนที่มีผลต่อโอกาสที่จะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับรายได้ของครอบครัว เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงได้เปรียบอย่างมาก เนื่องจากได้รับความสนับสนุนทางการเงินในด้านการศึกษาเล่าเรียน และเมื่อเริ่มประกอบอาชีพ บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจระดับกลางมีแนวโน้มที่จะเสียสละเพื่อสนับสนุนทางการเงิน เพื่อการศึกษาเล่าเรียนแก่บุตรของเขา ขณะที่บิดามารดาที่มีลักษณะเศรษฐกิจชั้นต่ำกว่า อาจจะไม่สามารถให้การสนับสนุนได้ กล่าวคือ รายได้ของบิดามารดาที่มีรายได้มาก ต้องการที่จะสนับสนุนในการให้การศึกษาแก่บุตรของตนสูงขึ้น รวมทั้งการเตรียมพร้อมในเรื่องอาชีพด้วย

สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2543 : 408 – 409) ได้เปรียบเทียบรายได้และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามกลุ่มสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือนทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. 2543 โดยกล่าวถึง ค่าใช้จ่ายและรายได้ ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน ได้แก่ จำนวนเงินที่ครัวเรือน ใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำรงชีพ มูลค่าของสินค้าและบริการที่ได้รับเป็นส่วนหนึ่งของค่าแรง เงินเดือน สินค้าหรืออาหารที่ครัวเรือนผลิต และบริโภคเอง และรายจ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าภาษี เงินบริจาค ค่าเบี้ยประกันภัย

2. รายได้ของครัวเรือน ได้แก่ ค่าแรง และเงินเดือน เงินรางวัลบริการเงินโบนัส เป็นต้น กำไรสุทธิจากการประกอบธุรกิจการเกษตร และธุรกิจอื่นๆ รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าที่ดิน ค่าลิขสิทธิ์ ดอกเบี้ย และเงินปันผล บำเหน็จ บำนาญ และรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน

อนึ่งได้ทำการสำรวจรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามกลุ่มสถานะทางเศรษฐกิจ สังคมของครัวเรือน ทศวรรษอาณาจักร พ.ศ. 2543 ดังมีรายได้ต่อกลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 ลูกจ้างคนงานเกษตร รายได้ต่อเดือนต่อครัวเรือน

4,877 บาท

กลุ่มที่ 2 ผู้ถือครองทำการเกษตรเป็นเจ้าของที่ดิน รายได้ต่อเดือนต่อครัวเรือน 6,935 บาท

กลุ่มที่ 3 คนงานทั่วไป รายได้ต่อเดือนต่อครัวเรือน 7,404 บาท

กลุ่มที่ 4 ผู้ถือครองทำการเกษตร เช่าที่ดิน รายได้ต่อเดือนต่อครัวเรือน 7,898 บาท

กลุ่มที่ 5 ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิงเศรษฐกิจ รายได้ต่อเดือนต่อครัวเรือน 8,188 บาท

กลุ่มที่ 6 ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต รายได้ต่อเดือนต่อครัวเรือน 10,565 บาท

กลุ่มที่ 7 เสมียนพนักงาน พนักงานขาย และให้บริการ รายได้ต่อเดือนต่อครัวเรือน 14,528 บาท

กลุ่มที่ 8 ผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองที่ไม่ใช่การเกษตร รายได้ต่อเดือนต่อครัวเรือน 17,942 บาท

กลุ่มที่ 9 ลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ นักวิชาการและนักบริหาร รายได้ต่อเดือนต่อครัวเรือน 30,578 บาท

สรุปได้ว่า บุคคลจะประกอบอาชีพได้นั้น รายได้ของผู้ปกครองส่งผลต่อการศึกษาของบุคคล ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา ตัวบุคคลเองก็จะดำเนินชีวิตตามแบบอย่าง ความสำเร็จของผู้เป็นบิดา มารดาหรือผู้ปกครองที่ประสบความสำเร็จในชีวิตการงาน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการเลือกอาชีพของบุคคล

อึ้งรายได้ผู้ปกครอง จากผลสำรวจของสำนักสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้สำรวจรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือน จำแนกตามกลุ่มสถานะทางเศรษฐกิจสังคม ปรากฏว่า อยู่ระหว่าง 4,877 ถึง 30,578 ต่อเดือนต่อครัวเรือนในจำนวนกลุ่มสถานะทางเศรษฐกิจสังคม 9 กลุ่ม

2.2 เอกสารเกี่ยวกับความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ

2.2.1 การเตรียมความพร้อมทางอาชีพ

ความพร้อมทางอาชีพของบุคคลเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการประกอบอาชีพ ดังนั้นการเตรียมพร้อมทางอาชีพจึงเป็นสิ่งที่บุคคลควรจะได้รับ การปลูกฝังก่อนทำงาน เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลสามารถเลือกอาชีพอย่างมีหลักเกณฑ์มีแนวโน้มที่จะประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพสมควรแก่วัย สกินเนอร์ (คีนิงนิจ เนติประวัติ. 2535 : 22 ; อ้างอิงจาก Skinner. 1965. *Decisiveness. Inc.*) ได้กล่าวถึงกฎเกณฑ์แห่งความพร้อมว่า เป็นพื้นฐานและแนวโน้มของบุคคลที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับความพร้อมและความไม่พร้อมของบุคคลบุคคลที่มีความพร้อมจะทำงานด้วยความราบรื่น และประสบผลสำเร็จ ส่วนบุคคลที่ไม่พร้อมย่อมถูกเสมือนบังคับให้ทำงานที่ตนไม่ถนัดจึงไม่ประสบผลสำเร็จ มีผู้ให้ความหมายความพร้อมทางอาชีพ (Career Readiness) ว่าความพร้อมเป็นเสมือนพลังที่ทำหน้าที่กระตุ้นให้บุคคลมีความรู้สึกมีสภาพที่เหมาะสมกับการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับทักษะและประสบการณ์ตามวัยที่เกิดจากการรับการฝึกฝนเป็นผลให้บุคคลเกิดความสนใจและเกิดแรงจูงใจที่จะประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง

ซูเปอร์ และโอเวอร์สตรีท (แก้วกานต์ ภูมิศรีแก้ว. 2537 : 24 ; อ้างอิงจาก Super and Overstreet. 1960. *Vocational Readiness.Inc.*) ว่าความพร้อมทางอาชีพหมายถึง เวลาที่เหมาะสมที่สุดที่บุคคลที่จะเริ่มงาน ตามความเป็นจริงแล้วบุคคลที่จะออกไปประกอบอาชีพจำเป็นที่จะต้องมีความพร้อมในทุกด้าน เช่น ด้านข้อมูลทางอาชีพและข้อมูลส่วนตัว หากไม่มีความพร้อมทางอาชีพอย่างเพียงพอที่จะประกอบอาชีพตามความต้องการและความถนัดของตนแล้วอาจจะทำให้พลาดโอกาสที่จะประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตัวเอง

ไครท์ส (แก้วกานต์ ภูมิศรีแก้ว. 2537 : 24 ; อ้างอิงจาก Crites. 1981. *Career Readiness Inventory.*) ได้ให้ความหมายของความพร้อมทางอาชีพในแบบสำรวจความพร้อมทางอาชีพ(Career Readiness Inventory) ว่าหมายถึง การมีวุฒิภาวะทางด้านทัศนคติต่ออาชีพและการประเมินความสามารถทางอาชีพในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เพราะถ้ามีมากเท่าใด ย่อมทำให้เลือกอาชีพและการตัดสินใจของบุคคลเป็นจริงมากขึ้นเท่านั้น ถ้าบุคคลมีวุฒิภาวะทางอาชีพเพียงพอ ย่อมทำให้เกิดการเลือกอาชีพอยู่บนพื้นฐานของความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพของบุคคลซึ่งเกิดจากการได้รับข้อมูลทางอาชีพ และการได้รับการฝึกฝน ให้มีประสบการณ์ในการทำงาน

สมพงษ์ พลະสุรย์ (ดุสิต สวัสดิภาพ. 2526 : 26 ; อ้างอิงจาก สมพงษ์ พลະสุรย์. 2525) ได้สรุปความพร้อมทางอาชีพไว้ว่า บุคคลที่พร้อมจะทำงานหรือประกอบอาชีพนั้น จะต้องประกอบไปด้วยพื้นฐาน 3 ประการ คือ

1. พื้นฐานด้านทักษะ เป็นลักษณะของการได้รับการฝึกฝน จึงเกิดความชำนาญได้ ได้แก่ การเย็บปักถักร้อย การผูกมัดการใช้เครื่องมือประจำบ้านเช่น การใช้มีด การใช้กรรไกร เป็นต้น

2. พื้นฐานด้านจิตใจ ได้แก่ การเสริมสร้าง และปลูกฝังนิสัย ค่านิยม และการมีคุณธรรมในการทำงาน เช่น ไม่ดูถูกงาน งานสุจริตเป็นงานที่มีเกียรติ ฝึกให้มีความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน สิ่งเหล่านี้ต้องปลูกฝังด้วยการปฏิบัติจริง

3. พื้นฐานด้านเศรษฐศาสตร์ เป็นให้ความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับเรื่อง รายได้ รายจ่าย ทุน กำไร แรงงาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการประกอบอาชีพ

สรุปว่า ความพร้อมทางอาชีพ หมายถึง สภาวะหรือเงื่อนไขของ บุคคลที่จะช่วยให้บุคคลได้รับผลประโยชน์ จากการเรียนรู้กิจกรรมบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ที่ขึ้นอยู่กับการมีวุฒิภาวะทางอาชีพ การได้รับการฝึกฝนที่สัมพันธ์กับกิจกรรม เป็นผลให้บุคคล เกิดความสนใจและสนใจที่จะประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง โดยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกอาชีพ การมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน การมีอิสระและหลักเกณฑ์ในการเลือกอาชีพ มีความเข้าใจ กระบวนการเลือกอาชีพ การรู้จักตนเอง การตั้งเป้าหมายอาชีพ การวางแผนและการแก้ปัญหา ทางอาชีพ ซึ่งควรได้รับการปลูกฝังก่อนที่จะทำงานหรือประกอบอาชีพใด ๆ

2.2.2 ด้านทักษะทางอาชีพ

1. ความหมายสามารถทางอาชีพ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 187) กล่าวว่า ความสามารถ (Capacibility) เป็นสิ่งที่แสดงถึงผลการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งและความสามารถของแต่ละ บุคคลในการเรียนรู้จะมีความแตกต่างกันออกไป ความสามารถเป็นที่ช่วยพัฒนาให้คนเราเป็นที่ ยอมรับของสังคมและชีวิตครอบครัว บ่งบอกถึงความรู้ ทักษะ และศักยภาพของบุคคลที่มีอยู่ในตน

จรรยา ทองถาวร (2530 : 291-300) การพัฒนาความสามารถของ บุคคลเกี่ยวกับงาน การยอมรับของสังคม ชีวิตครอบครัวมีดังนี้

1. ความสามารถทางร่างกายเป็นช่วงปรับตัวและการแก้ปัญหาที่ ยุ่งยากต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องร่างกาย

2. ความสามารถทางความว่องไวเป็นช่วงที่กระฉับกระเฉงว่องไว ในการเรียนรู้ทักษะ การเคลื่อนไหว ประเมินความสามารถของตนเองได้

3. ความสามารถทางสมองที่สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ การหา เหตุผลและความคิดสร้างสรรค์

4. การชักจูง การยอมรับของกลุ่มสังคม ซึ่งเป็นสิ่งเร้าทำให้เกิดความสามารถได้เร็วขึ้น

5. แบบ บทบาท เป็นการเลียนแบบบทบาทต่าง ๆ จากผู้ใหญ่ ในการแสดงความสามารถให้เห็นในสิ่งต่าง ๆ

ความสามารถพอสรุปได้ว่าเป็นการเรียนรู้ กระบวนการทักษะที่บุคคลนำมาใช้และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ การที่บุคคลได้รับการพัฒนาทักษะ สติปัญญา ร่างกาย เพื่อที่จะลงมือปฏิบัติถือเป็นการบ่งบอกความสามารถ นั้นเอง

2. การประเมินความสามารถทางอาชีพ

กิตติศักดิ์ ตุ่มมี (2542 : 22) กล่าวถึงการประเมินความสามารถทางอาชีพ (Career Choice Competencies) การเลือกอาชีพที่ขึ้นอยู่กับภายใต้การวิเคราะห์ถึงเหตุผลด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การรู้จักตนเอง (Self Appraisal) หมายถึงการรู้จักตนเองว่ามีความถนัด ความสนใจ เชาวปัญญา และบุคลิกภาพเป็นอย่างไร รวมทั้งสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

2. ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ (Occupational Information) ได้แก่ การรับข้อมูลข้อสนเทศที่เกี่ยวกับอาชีพและโลกของงาน ลักษณะงาน ค่าจ้าง และความต้องการในตลาดแรงงาน

3. การตั้งเป้าหมายในการเลือกอาชีพ (Goal Selection) ได้แก่ การที่บุคคลสามารถนำข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลทางอาชีพ มาพิจารณาในการตั้งเป้าหมายอาชีพ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

4. การวางแผนทางอาชีพ (Planning) ได้แก่ การที่บุคคลสามารถนำเป้าหมายที่ตั้งไว้มาวางแผนปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

5. การแก้ปัญหาทางอาชีพ (Problem Solving) ได้แก่ การที่บุคคลสามารถนำความรู้ความเข้าใจและข้อสนเทศต่าง ๆ ทางอาชีพ มาใช้ในการแก้ปัญหาทางอาชีพได้

3. การรู้จักตนเอง

หรรษา นิลวิเชียร (2529 : 31) กล่าวว่า การรู้จักตนเอง หมายถึง การรู้จักจุดเด่น ข้อจำกัดทางความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพ แรงจูงใจ ความรู้สึกและ ค่านิยมกับการยอมรับค่านิยมนั้น รวมทั้งการเข้าใจว่าคนเรามีความเหมือนกันในหลาย ๆ อย่าง แต่จะมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์บุคคลอยู่ด้วย

เจมส์ (วไลพร ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม. 2527 : 156 ; อ้างอิงจาก Jams. n.d.) กล่าวถึงอัตตาหรือตัวตน ว่ามีอยู่ 3 ระดับคือ

1. การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง หมายถึง ความสามารถที่บุคคลที่จะรู้เกี่ยวกับตัวของเขาเอง
2. การรับรู้ทางสังคมกับตนเอง หมายถึง การรับรู้ที่เกี่ยวกับลักษณะของตัวเอง เช่น ลักษณะบุคลิกภาพ ความสามารถ ขีดความสามารถของตน การวางเป้าหมายของพฤติกรรมของตนและวางจุดหมายชีวิต
3. การรับรู้ทางทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดในเรื่องคุณค่าและสถานะภาพของตนในสังคม

มาสโลว์ (กำจร จ่างทอง. 2528 : 133-135 ; อ้างอิงจาก Maslow. n.d.) ในการที่บุคคลจะรู้จักตนเองได้ดีนั้น มาสโลว์ ได้เสนอแนวปฏิบัติเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาได้ดังนี้คือ

1. เข้าใจสภาพความจริงโดยถ่องแท้ มีความสามารถในการรับรู้ สามารถตัดสินใจได้ถูกต้อง รวดเร็ว
2. ยอมรับตนเองและผู้อื่น รวมถึงสภาพที่ตนอยู่ตามสภาพความจริงไม่เพ้อฝันหรือหลอกตัวเอง
3. มีความเป็นธรรมชาติ ปราศจากความเสแสร้ง
4. วิเคราะห์ปัญหาตรงจุดไม่เข้าข้างตัวเอง หรือเอาแต่ใจตัวเอง
5. สามารถอยู่โดยลำพังอย่างมีความสุขและไม่พึ่งพาผู้อื่น
6. มีความอิสระ เสรีทั้งความคิดและการกระทำ
7. มองโลกในแง่ดี
8. สนใจและเรียนรู้ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
9. สามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์ พร้อมช่วยเหลือผู้อื่น
10. สร้างความสัมพันธ์ต่อบุคคลรอบข้างได้ดี
11. ยึดค่านิยมแห่งความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง
12. ยึดหลักศีลธรรมจรรยาอย่างมั่นคง
13. เป็นผู้มีอารมณ์ขันเป็นปกติวิสัย
14. มีความสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้แก่ชีวิต
15. พร้อมที่จะเผชิญประสบการณ์ใหม่ ๆ ในชีวิต

2.2.3 ด้านจิตใจ

1. บุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพ

ฮอลแลนด์ (อัญชลี บุบผาพิบูลย์. 2522 : 15 ; อ้างอิงจาก Holland. 1966. *Blaisdell Publishing company*.) มีความเชื่อว่า ความสนใจในอาชีพและความชอบในอาชีพของบุคคลมีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของบุคคลนั้น ดังนั้นการเลือกอาชีพจึงเป็นการแสดงออกของบุคลิกภาพอย่างหนึ่ง

กลุ่มที่ 1 บุคลิกภาพแบบจริงจัง (Realistic Type) คือ บุคคลที่สัมพันธ์กับความสนใจในงานฝีมือและกลางแจ้ง

กลุ่มที่ 2 บุคลิกภาพที่ชอบใช้เชาวน์ปัญญา (Intellectual Type) คือ บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับความสนใจงานวิทยาศาสตร์ และเทคนิค

กลุ่มที่ 3 บุคลิกภาพที่ชอบสมาคมกับผู้อื่น (Social Type) คือ บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับความสนใจงานบริการศึกษาและสังคม

กลุ่มที่ 4 บุคลิกภาพที่ทำตามระเบียบแบบแผน (Conventional Type) คือ บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับความสนใจงานสำนักงาน และเสมียน

กลุ่มที่ 5 บุคลิกภาพแบบกล้าคิดกล้าทำ (Enterprising Type) คือ บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับความสนใจงานจัดการและค้าขาย

กลุ่มที่ 6 บุคลิกภาพแบบมีศิลปะ (Artistic Type) คือ บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับความสนใจในงานศิลปะ

โดยสรุป ฮอลแลนด์ เชื่อว่า บุคคลควรจะเลือกอาชีพที่มีความสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน และบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพนี้สามารถทำนายความสำเร็จในงานได้

ลินตัน (สุมา ชัยลักษณะนันท์. 2542 : 20 ; อ้างอิงจาก Linton. 1945. *The personel and guildance Journal*.) ซึ่งกล่าวว่า “แรงผลักดันจากสิ่งแวดล้อมจะถูกถ่ายทอดไปยังบุคคล” อนึ่งทฤษฎีเรื่องเกี่ยวกับความต้องการ (Needs) แรงกดดันของเมอร์เรย์ (Murry. 1938) ก็เป็นแรงกระตุ้นอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ฮอลแลนด์ คิดทฤษฎีของเขาขึ้นมา กล่าวโดยสรุปว่า “ทฤษฎีการเลือกอาชีพ” ของฮอลแลนด์มีแนวคิดพื้นฐาน ดังนี้

1. การเลือกอาชีพเป็นการแสดงออกซึ่งบุคลิกภาพ
2. แบบสำรวจความสนใจ คือ แบบสำรวจบุคลิกภาพ

2. การกำหนดลักษณะบุคลิกภาพ (Holland. 1973 : 13-18)

ฮอลแลนด์ ได้จำแนกลักษณะบุคลิกภาพความสนใจอาชีพต่าง ๆ 6 ประเภท โดยมีเป้าหมาย ดังนี้

1. ชี้แนะประสบการณ์ที่จะนำไปสู่ลักษณะเฉพาะของบุคคล
2. อธิบายให้ทราบว่า ประสบการณ์นำไปสู่ลักษณะเฉพาะนำไปสู่พฤติกรรมได้อย่างไร
3. แยกแยะความเหมาะสมระหว่างบุคลิกภาพ แต่ละลักษณะกับเหตุการณ์ทั้งเก่าและใหม่

3. บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพ ประเภทงานบริการ

การศึกษาและสังคม (Social)

พันธุกรรม และประสบการณ์ทำให้บุคคลกลุ่มนี้ชอบประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้ การฝึกหัด การพัฒนา การอนุรักษ์ และการสั่งสอน แต่ไม่ชอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุเครื่องมือ เครื่องยนต์

ดังนั้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีความสามารถทางด้านมนุษยสัมพันธ์ เช่น งานประชาสัมพันธ์ งานบริการวิชาการ แต่ด้อยความสามารถด้านการช่าง และเทคนิค สรุปได้ว่า บุคคลกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมดังนี้

1. ชอบอาชีพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม แต่ไม่ชอบอาชีพประเภทงานช่างฝีมือ และกลองแจ้
2. เขาจะใช้ความสามารถที่เขา มี แก่ปัญหาเกี่ยวกับการงาน และเรื่องอื่น ๆ
3. เขาจะรับรู้ตัวเองในฐานะคนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น มีความสามารถทางการสอน แต่ขาดความสามารถทางด้านเครื่องยนต์และวิทยาศาสตร์
4. เขามีค่านิยมเกี่ยวกับปัญหาและกิจกรรมด้านสังคมและการกีฬา

และโดยเหตุที่ผู้มีความสนใจ ความสามารถ การรับรู้ตัวเอง และค่านิยมต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น บุคคลกลุ่มนี้จึงมีลักษณะต่อไปนี้ คือ มีอำนาจ ให้ความร่วมมือ มีความเป็นหญิง มีไมตรีจิต กว้างขวาง ชอบบำเพ็ญประโยชน์ มีอุดมคติ มีความคิดลึกซึ้ง เมตตากรุณา จูงใจคนแก่ มีความรับผิดชอบ ชอบเข้าสังคม รู้จักกาลเทศะ มีความเข้าใจเพื่อนมนุษย์อาชีพที่บุคคลกลุ่มนี้สนใจ ได้แก่ ครู นักจิตวิทยา จิตแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ ที่ปรึกษาปัญหาส่วนตัว เป็นต้น

4. ทักษะที่ดีต่ออาชีพ

ออลพอร์ท (วัฒนา ศรีพจนารถ. 2533 : 8 ; อ้างอิงจาก Allport.

1976. *John wiley and son. Inc.* p. 3) กล่าวถึงทัศนคติว่ามาจากรากศัพท์ภาษาละตินว่า "Aptus" แปลว่า ความโน้มเอียง ความเหมาะสม

แมคไกวร์ (วัฒนา ศรีพจนารถ. 2533 : 8 ; อ้างอิงจาก McGuire. 1969. *In the HandBook of Social Psychology.* p.142) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นความพร้อมของสมองและประสาท ที่จะสนองต่อประสบการณ์ออกมาเป็นพฤติกรรม เป็นการผสมผสานหรือเป็นการจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

ไทรแอนดิส (วัฒนา ศรีพจนารถ. 2533 : 8 ; อ้างอิงจาก Triandis. 1971. 2. *John wiley and son. Inc.* p. 2) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ภายหลังจากที่ได้รับประสบการณ์หรืออิทธิพลจากเรื่องนั้นมาแล้ว และเป็นแรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ต่อเนื่อง และได้แบ่งส่วนประกอบของทัศนคติออกเป็น 3 ด้านคือ

1. องค์ประกอบด้านความคิด (Cognitive component) หมายถึง การที่สมองของบุคคลได้รับรู้ข้อมูล และวิเคราะห์ออกมาได้ถึงสิ่งผิดสิ่งถูก
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ลักษณะทางอารมณ์ที่สอดคล้องกับความคิดบุคคล ซึ่งถ้าบุคคลใดมีความคิดที่ดีต่อสิ่งใด ย่อมมีความคิดที่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย
3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior Component) หมายถึง ความพร้อมของบุคคลที่จะกระทำหรือประพฤติดต่อสิ่งนั้น ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องมาจากความคิดและความรู้สึก

เคนด์เลอร์ (วัฒนา ศรีพจนารถ. 2533 : 8 ; อ้างอิงจาก Kendler. 1976. *W.A. Benjamin. Inc.* p. 67) กล่าวถึงทัศนคติคือ ความพร้อมของแต่และบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในทางที่สนับสนุนหรือต่อต้านประสบการณ์บุคคล สถาบัน หรือแนวคิดบางอย่าง

กิตติศักดิ์ ตุ่มมี (2542 : 21) ทัศนคติต่ออาชีพ หมายถึง ทัศนคติในการเลือกอาชีพซึ่งบุคคลมีแนวโน้มในการตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ

1. การมีส่วนร่วมของบุคคลในการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจเลือก (Involvement in Career Decision Making)
2. การมีอิสระในการตัดสินใจเลือกอาชีพ สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ด้วยตัวเอง โดยไม่ขึ้นอยู่กับผู้ใด (Independence in Career Decision Making)

3. การมีความเข้าใจต้องในกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ

(Orientation to Career Decision)

4. การมีหลักการในการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยจะคำนึงถึงปัจจัยบางอย่างที่เกี่ยวข้องเช่น ความสนใจในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง (Compromise in Career Decision Making)

5. การตัดสินใจเลือกอาชีพ (Decisiveness in Career Decision Making) เป็นการใช้ความรู้ความเข้าใจจากข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลทางอาชีพ มาตัดสินใจในการเลือก

จากความหมายข้างต้นจะสรุปได้ว่า ทักษะคติหมายถึง ทักษะ ความคิดเห็นหรือความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า รวมทั้งสภาพความพร้อมทางด้านจิตใจ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกมาของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า นั้นคือ เมื่อบุคคลมีทัศนคติในทางบวกหรือทัศนคติที่ดีต่อสิ่งใด ก็จะทำให้มีความรู้สึกอยากปฏิบัติอยากได้หรืออยากเข้าใกล้สิ่งนั้น เนื่องจากมีความชอบหรือความพอใจเป็นพื้นฐาน แต่ถ้าบุคคลมีทัศนคติในทางลบก็จะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ซิงซัง อยากหนีให้ห่างไกลต่อสิ่งนั้น ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ทัศนคติจะเป็นแรงจูงใจที่สามารถกำหนดทิศทางของพฤติกรรมของบุคคลได้ และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวต่อการปฏิบัติต่อสิ่งนั้น ฉะนั้นการที่บุคคลจะศึกษาวิชาชีพใด ๆ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จ เขาควรที่จะมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพนั้น

2.2.4. ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

1. ความหมายความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

ทอมสัน (ธิดารัตน์ โพธิดารา. 2542 : 28 ; อ้างอิงจาก Thompson. 1973. 203. *Journal of Abnormal Social Psychology*. p. 203) ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ เป็นการพัฒนาการทางอาชีพ โดยเด็กจะรู้ทุกสิ่งทุกอย่างรอบ ๆ ตัวเขา ตลอดจนรับรู้ว่ามีวันหนึ่งเขาจะต้องตัดสินใจเลือกอาชีพ การทำงานในอนาคตจะเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเขา ความรู้เกี่ยวกับอาชีพอาจได้รับจากผู้ปกครอง กลุ่มเพื่อน ครู หรือชุมชนรอบตัวเขา

เคอร์รี่. (ธิดารัตน์ โพธิดารา. 2542 : 28 ; อ้างอิงจาก Currie. 1975. *The Ronel Press company*. P.123) ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเป็นขั้นตอนของการพัฒนาการด้านอาชีพที่แสดงถึง การรับรู้ของบุคคลที่สัมพันธ์กับโลกของงาน ประสบการณ์ในชีวิตจะทำให้บุคคลเกิดการรับรู้เกี่ยวกับตัวเองและอาชีพ แล้วการผสมผสานระหว่างอัตมโนทัศน์การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพใน 7 ด้านคือ

1. สังคมเศรษฐกิจ จะตระหนักรู้ถึงความสำคัญของอาชีพที่มีผลเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตในสังคม
2. ครอบครัว จะตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนกับบุคคลในครอบครัวและงานที่คนในครอบครัวทำ จะช่วยให้ได้เรียนรู้ในเรื่องของงานอาชีพ
3. ชุมชน สิ่งแวดล้อม จะตระหนักรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลในชุมชน งานต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนและสิ่งแวดล้อมจะช่วยให้ได้เรียนรู้งานอาชีพ
4. การศึกษา จะตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการศึกษา การได้รับความรู้เพิ่มเติมการฝึกฝนทักษะ งานอาชีพที่มีโอกาสและความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ
5. เพศ จะตระหนักรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความเหมาะสมในการประกอบอาชีพ
6. สภาพร่างกาย จะตระหนักรู้ถึงบุคลิกลักษณะรูปร่าง สมรรถภาพทางกายและสภาพร่างกายที่เหมาะสมกับงานอาชีพ
7. เชื้อชาติ-สัญชาติ จะตระหนักรู้ถึงความแตกต่าง ในด้านเชื้อชาติ-สัญชาติ ที่มีโอกาสและความเหมาะสมกับงานอาชีพ

โบร์ลิน และ กายส์เบอर्स (ธิดารัตน์ โพธิดารา. 2542 : 28 ;

อ้างอิงจาก Brolin and Gysbers. 1979. *The Personel and Guidance Journal*. p. 260) กล่าวว่า ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเป็นการพัฒนาการทางอาชีพ ที่แสดงการรับรู้ของบุคคลที่สัมพันธ์กับงาน โดยตระหนักว่างานมีความสัมพันธ์กับชีวิต ตระหนักว่าเขาต้องประกอบอาชีพ เริ่มมีความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพ มีการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสนใจ ทักษะ และค่านิยมต่ออาชีพต่างๆ

จากกล่าวมา สรุปได้ว่า ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ เป็นขั้นตอนในการพัฒนาการทางอาชีพ ซึ่งแสดงความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อตนเองในการทำงาน เข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพเพื่อช่วยให้เขารู้จักตัวเอง มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพต่าง ๆ

2. ตำแหน่งงานอาชีพในโรงแรม

อนุพันธ์ กิจพันธ์พานิช (2538 : 39-62) กล่าวถึงการบริหารงานด้านบุคลากรในโรงแรม โดยทั่วไปจะแบ่งตามขนาดของโรงแรม ห้องพัก และความรับผิดชอบหน้าที่ ตำแหน่งงาน ส่วนมากจะประกอบด้วย 5 แผนกใหญ่ๆ คือ

1. แผนกบริการ หมายถึง ฝ่ายบริการอาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverage Service) ฝ่ายนี้จะมีโอกาสติดต่อกับแขกโดยตรง การบริการโดยวิธีการเสิร์ฟอาหารและพนักงานส่วนนี้จะต้องมีความสุภาพเป็นกันเอง หน้าตายิ้มแย้มเป็นมิตรเป็นหลัก ประกอบด้วยตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ ดังนี้

- ผู้จัดการห้องอาหาร (Restaurant Manager)
 - หัวหน้าพนักงานเสิร์ฟ (Mitre d'Hotel)
 - พนักงานเสิร์ฟอาวุโสประจำเขต (Station Waiter/Waitress)
 - ผู้ช่วยพนักงานเสิร์ฟ (Commis Waiter/Waitress)
 - พนักงานเสิร์ฟเหล้า (Wine Waiter/Waitress)
 - พนักงานเก็บเงิน (Cashier)
 - พนักงานประจำบาร์ขายเหล้า (Bar Person, Bartender)
- รวมถึงแผนกจัดเลี้ยง (The Catering Department)
- ในส่วนงานบริการด้วย

2. ฝ่ายแม่บ้าน (House-keeping Accommodation Services) เป็นงานที่รับผิดชอบ “หลังฉาก” กล่าวคือ เป็นการให้บริการทางด้านความสะอาดเรียบร้อยของที่พักให้อยู่ในสภาพดีเสมอ ซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งต่างๆ ดังนี้คือ

- หัวหน้าฝ่ายแม่บ้าน (Executive Housekeeper)
- หัวหน้าแม่บ้าน (Head Housekeeper)
- แม่บ้านประจำชั้นหรือผู้ช่วยแม่บ้าน (Floor Housekeeper หรือ Assistant Housekeeper)
- พนักงานดูแลห้องพัก (Room Attendant)
- พนักงานทำความสะอาด (House Porter)
- หัวหน้าห้องผ้า (Line Room Supervisor)

3. ฝ่ายต้อนรับ (Reception) หมายถึง พนักงานต้อนรับเป็นผู้ทำหน้าที่ต้อนรับแขก ตรวจสอบข้อมูลการจองห้องพัก การลงทะเบียนจ่ายห้อง รวมทั้งสัมภาระของแขกด้วย ประกอบด้วยตำแหน่งหน้าที่ดังนี้คือ

- ผู้จัดการสำนักงานส่วนหน้า (Front Office Manager)
- พนักงานต้อนรับ (Receptionist)
- พนักงานแผนกสัมภาระ (Hall Porter)
- พนักงานแผนกสัมภาระภาคกลางคืน (Night Porter)
- พนักงานรับโทรศัพท์ (Telephonist, Operator)
- เจ้าหน้าที่สำรองห้องพัก (Reservations Clerk)
- พนักงานเก็บเงิน (Cashier)

4. แผนกบริหาร (Management) หมายถึง ผู้บริหารระดับสูง
ของโรงแรม ได้แก่

- ผู้จัดการโรงแรม (Hotel Manager)
- ผู้ช่วยผู้จัดการโรงแรม (Assistant Manager)
- ผู้จัดการภาคกลางคืน (Night Manager)

5. แผนกครัว (The kitchen) หมายถึง แผนกรับผิดชอบหน้าที่
เกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม มักจะทำงานเกี่ยวเนื่องกับแผนกอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งประกอบ
ด้วยตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้

- หัวหน้าพ่อครัวหรือหัวหน้าฝ่ายครัว (Head Chef or Executive Chef)
- ผู้ช่วยหัวหน้าพ่อครัวหรือรองหัวหน้าฝ่ายครัว (Second Chef or Sousch)
- หัวหน้าครัวหรือหัวหน้าแผนกในครัว (Section Chef หรือ Chef de Partie)
- กู้กหมุนเวียน (Relief Chef หรือ Chef Tournant)
- ผู้ช่วยกู้ก (Commis Chef)
- กู้กฝึกหัด (Apprentice Trainee Chef)
- พนักงานทำความสะอาดในครัว (Kitchen Porter)

3. หลักการพื้นฐานของงานบริการในโรงแรม

3.1 ข้อมูลที่ควรจดจำในงานโรงแรม

1. ต้องจดจำชื่อของโรงแรมอย่างถูกต้อง
2. ต้องจำชื่อบุคคลสำคัญของโรงแรม
3. ต้องศึกษาประวัติของโรงแรม
4. ต้องศึกษาสภาพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงแรม
5. ต้องรักษากฎระเบียบของโรงแรมอย่างเคร่งครัด

3.2 การปฏิบัติตนของพนักงานโรงแรม

1. ผม : พนักงานชายไม่ควรไว้ผมยาว ต้องหวีให้เรียบร้อย

พนักงานหญิงไม่ควรย้อมสีผม

2. ไบรอน : จะต้องรักษาความสะอาดของไบรอน ผิวพรรณ
เปล่งปลั่ง อารมณ์แจ่มใส พนักงานชายไม่ควรไว้หนวด พนักงานหญิงควรแต่งหน้าบาง ๆ

3. เครื่องแบบ : รักษาเครื่องแบบของโรงแรมให้อยู่ในสภาพที่ดี

4. ถูงเท้า : พนักงานชายต้องใช้ถูงเท้าสีดำ หรือสีน้ำเงินเข้ม และต้องเปลี่ยนถูงเท้าทุกวัน พนักงานหญิงควรใส่ถูงน่องโดยใช้สีตามกำหนด

สรุปก็คือไม่ว่าโรงแรมจะหรูหราและทันสมัยเพียงไร แต่การทำให้แขกได้พักในสภาพแวดล้อมที่ดีเยี่ยมนั้น อยู่กับการอบรมพนักงานให้รู้จักหน้าที่ของตนเองนั่นเอง

3.3 ข้อควรสนใจทั่วไปสำหรับพนักงาน

1. สุภาพอ่อนน้อม : กล่าวถึงสามสิ่ง ได้แก่ การโค้งคำนับ ให้ถูกต้อง การกล่าวคำทักทาย และการแสดงความขอบคุณต่อแขก
2. ยิ้มแย้มแจ่มใส : คำพูดที่กล่าวว่าเพื่อคอยเตือนใจเสมอ คือ “ดวงตาเป็นหน้าต่างของดวงใจ”
3. บริการให้ดีที่สุด : ต้องคิดเสมอว่าแขกต้องการการบริการเช่นไร ต้องเรียนรู้จิตวิทยาของแขก มีไหวพริบและแคล่วคล่องว่องไว บริการให้ทันใจเสมอ
4. ให้บริการที่รวดเร็วและแม่นยำ : จำเป็นต้องรู้ว่าแขกต้องการอะไรเพิ่ม และพยายามบริการอย่างรวดเร็ว
5. รักษาทรัพย์สินสมบัติของโรงแรม : ผลประโยชน์ของพนักงานทุกคน คือ การรักษาทรัพย์สินของโรงแรม

3.4 จิตใจในการบริการของพนักงาน

การบริการที่ดีเยี่ยมเกิดจากจิตใจในการบริหารร่วมกับการฝึกฝนเทคนิคในการบริการที่ว่าจิตใจในการบริการหมายถึง

1. ทำตนให้สนุกกับงานบริการ พนักงานบริการจะต้องค้นพบคุณค่าและความสุขของตนจากการสร้างความสุขให้ผู้อื่น จะต้องปลูกฝังทัศนคติที่ “มีความสุขในการช่วยเหลือผู้อื่น”

2. แยก คือ พระราชา พนักงานบริการ คือ คนรับใช้ หมายถึง “แขกจะต้องถูกต้องเสมอ”

3. ซื่อสัตย์ มีน้ำใสใจจริง ความซื่อสัตย์ต่อลูกค้า การบริการที่เพียบพร้อมและสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าย่อมจะประสบความสำเร็จ

4. จดจำชื่อและหน้าตาของแขกไว้ให้ดี เป็นการทำให้แขกรู้สึกเป็นกันเองและยังเป็นการแสดงน้ำใจต่อแขกด้วย (ระรินธร อักษรศรี. 2537 : 11-24)

ธัญญา แซ่หุ่่น. (2539 : 63-64) ได้ศึกษาความต้องการ การสรรหา และการพัฒนาบุคลากรในสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของภาคธุรกิจเอกชน ในกรุงเทพมหานครและภาคตะวันตก พบว่า เกณฑ์และวิธีการสรรหาพนักงานในงานโรงแรม ภัตตาคาร และบริษัทนำเที่ยวลักษณะความต้องการบุคลากรรวมทั้งวิธีการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน โดยสรุปเปรียบเทียบในการสรรหาพนักงานของแต่ละธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยวดังนี้

ตาราง 2 เปรียบเทียบการสรรหาพนักงานในธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

บริษัทนำเที่ยว	โรงแรม	ภัตตาคาร
1. สุขภาพดี	1. ใช้ภาษาอังกฤษได้ดี	1. ความซื่อสัตย์
2. ความซื่อสัตย์	2. ความซื่อสัตย์	2. สุขภาพดี
3. ใช้ภาษาอังกฤษดี	3. สุขภาพดี	3. บุคลิกดี, สุขภาพ
4. ความอดทนสูง	4. ความอดทนสูง	4. ความอดทนสูง
5. ความรู้คอมพิวเตอร์	5. ความรู้ภาษาต่างประเทศอื่น	5. ใช้ภาษาอังกฤษได้ดี
6. ความรู้ภาษาต่างประเทศอื่น	6. ความสามารถใช้คอมพิวเตอร์	6. ขยัน กระตือรือร้น สู้งาน ฉลาดมีน้ำใจรักษาผล ประโยชน์

งานวิจัยยังเสนอแนะคุณสมบัติของผู้สมัคร ควรมีดังต่อไปนี้

- 1. เป็นผู้มีสุขภาพดี แข็งแรง ส่วนสูงอยู่ระหว่าง 155 – 170 ซม. มีน้ำหนักต้องสัมพันธ์กับส่วนสูง (โดยการคิดคำนวณ Body Mass Index) ได้จากสูตรต่อไปนี้
$$\frac{\text{น.น. ตัวเป็น กก.}}{\text{ส่วนสูงเป็นเมตร}^2} = 20-25$$
- 2. สายตาปกติ ไม่สวมแว่นตา ไม่มีสิ่วมาก ไม่เป็นโรคผิวหนัง ติดยาเสพติด สุรา บุหรี่
- 3. จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ควรเป็นสายศิลป์ – ภาษา คณิตศาสตร์-ภาษา หรือ ปวช. คหกรรมศาสตร์ ภาษา-คอมพิวเตอร์ เพื่อเป็นพื้นฐาน
- 4. มีใจรักงานบริการผู้อื่น มีความอดทน มีความรับผิดชอบ มนุษย์สัมพันธ์ดี ทำงานเป็นทีมได้ สามารถใช้ชีวิตสังคมระดับล่างได้

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นหลักสูตร 2 ปี 3 ปี หรือ 4 ปี แบ่งออกเป็น 5 ประเภทวิชา ดังนี้

1. ประเภทวิชาเกษตรกรรม
2. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
3. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
4. ประเภทวิชาคหกรรม
5. ประเภทวิชาศิลปกรรม

แต่ละสาขาวิชาจะแยกออกเป็นวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอก เช่น หลักสูตร ปวส. สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ตามหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2536 แบ่งออกเป็นวิชาเฉพาะ/วิชาเอก 10 วิชา ดังนี้

1. วิชาการตลาด	6. วิชาการเงิน
2. วิชาการโฆษณา	7. วิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
3. วิชาการเลขานุการ	8. วิชาภาษาธุรกิจ
4. วิชาการจัดการ	9. วิชาการโรงแรม
5. วิชาการบัญชี	10. วิชาการท่องเที่ยว

หลักการและจุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ปวส. ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลนั้น แต่ละสาขาวิชาหรือประเภทวิชา มีหลักการและความมุ่งหมายของหลักสูตรแตกต่างกัน นอกจากนั้นแต่ละวิชา ก็มีความหมายแตกต่างกันด้วย เช่น หลักสูตร ปวส. พุทธศักราช 2535 สาขาวิชาช่าง อุตสาหกรรม (หลักสูตร 4 ปี) มีหลักการ และความมุ่งหมายดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการโรงแรม (หลักสูตร 2 ปี)

มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติงานเชิงวิชาการ เกี่ยวกับธุรกิจโรงแรม ในด้านการบริการส่วนหน้า การบริการอาหารและเครื่องดื่ม งานในฝ่ายแม่บ้านและประกอบอาหาร

2. ปฏิบัติงานในหน้าที่บุคลากรด้านการโรงแรม ได้แก่ พนักงานบริการเอกชนและเครื่องดื่ม พนักงานครัว พนักงานต้อนรับ พนักงานห้องผ้า พนักงานพัสดุ ผู้ช่วยหัวหน้าแผนกต่าง ๆ ในโรงแรม เช่น ผู้ช่วยแม่บ้าน ผู้ช่วยหัวหน้าพ่อครัว ผู้ประกอบการรายขนาดย่อม และสามารถปฏิบัติงานด้านสาขาที่เลือกศึกษา

3. ปฏิบัติงานในด้านบริการธุรกิจ และนำไปใช้ในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีกึ๋นสยในการค้นคว้า ปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้า สามารถแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล อันจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมี คุณภาพ

5. ได้รับการปลูกฝังให้มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียรด้วยสำนึกในจรรยาบรรณของวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และสังคม

ส่วนด้านการจัดการศึกษา ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติและอาจให้มีการศึกษาภาคฤดูร้อนได้ ในภาคเรียนการศึกษามีเวลาเรียน 18 สัปดาห์ สำหรับภาคฤดูร้อนให้จัด 6 – 9 สัปดาห์ โดยเพิ่มจำนวนคาบการเรียน ในแต่ละสัปดาห์ของแต่ละรายวิชาให้มีจำนวนคาบเรียนครบตามหลักสูตร และควรยึดหลักการจัดแผนการศึกษาในแต่ละภาค (รายละเอียดอื่นๆ จะเขียนไว้ โครงสร้างหลักสูตร)

หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(หลักสูตร 2 ปี)
สาขาการโรงแรม
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2543)

1. ชื่อหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการโรงแรม
2. ชื่อประกาศนียบัตร
ปวส. การโรงแรม
Dip. In Hospitality
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ
สายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ
 - 4.1 ปฏิบัติงานเชิงวิชาการ เกี่ยวกับธุรกิจโรงแรม ในด้านการบริการส่วนหน้า การบริการอาหารและเครื่องดื่ม งานในฝ่ายแม่บ้านและการประกอบอาหาร
 - 4.2 ปฏิบัติงานในหน้าที่บุคลากรด้านการโรงแรม ได้แก่ พนักงานบริการอาหารและเครื่องดื่ม พนักงานครัว พนักงานต้อนรับ พนักงานห้องผ้า พนักงานพัสดุ ผู้ช่วยหัวหน้าแผนกต่าง ๆ ในโรงแรม เช่น ผู้ช่วยแม่บ้าน ผู้ช่วยหัวหน้าพ่อครัว ผู้ประกอบการขนาดเล็ก และสามารถปฏิบัติงานด้านสาขางานที่เลือกศึกษา
 - 4.3 ปฏิบัติงานในด้านบริการธุรกิจ และนำไปใช้ในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 4.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีกึ๋นนิสัยในการค้นคว้า ปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้า สามารถแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล อันก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 4.5 ได้รับการปลูกฝังให้มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร ด้วยความสำนึกในจรรยาบรรณของวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม
5. กำหนดการเปิดสอน
ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้นไป
6. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา
เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชา การโรงแรม การท่องเที่ยว, พาณิชยกรรม หรือบริหารธุรกิจทุกสาขา, คหกรรมศาสตร์

7. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

7.1 ใช้วิธีการสอบคัดเลือกตามเกณฑ์ที่สถาบันการศึกษา หรือวิทยาเขตฯ กำหนด

7.2 คัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบการสอบคัดเลือก และ/หรือ คัดเลือกของสถานศึกษา หรือวิทยาเขตฯ

8. ระบบการศึกษา

8.1 การจัดการศึกษา

ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ ภาคการศึกษาหนึ่งมีเวลาเรียน 18 สัปดาห์ สำหรับภาคฤดูร้อนให้จัด 6 – 9 สัปดาห์ โดยเพิ่มจำนวนคาบการเรียนในแต่ละสัปดาห์ของแต่ละรายวิชาให้มีจำนวนคาบเรียนครบตามหลักสูตร และควรยึดหลักการจัดแผนการศึกษาในแต่ละภาคภาค ดังนี้

8.1.1 จัดแบ่งวิชาแต่ละภาคการศึกษา โดยกระจายภาระของผู้สอนและผู้เรียนให้เหมาะสม

8.1.2 จัดตามลำดับรายวิชาก่อนหลัง

8.1.3 ภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ ควรจัดดังนี้

1. รายวิชาไม่ควรเกิน 9 รายวิชา
2. หน่วยกิต ไม่เกิน 24 หน่วยกิต
3. จำนวนคาบเรียนในเวลาต่อสัปดาห์ ไม่เกิน 35 คาบ

8.1.4 วิทยาเขตฯ หรือสถานศึกษาหนึ่ง ๆ ไม่จำเป็นต้องใช้แผนการศึกษาเหมือนกัน

8.1.5 การเปิดหลักสูตรสาขาวิชา ต้องขออนุมัติสถาบันฯ

8.1.6 การเปิดสาขางานรอง หรือสาขางานเฉพาะ และ/หรือ การเปิดรายวิชาเลือกต้องขออนุมัติจากผู้อำนวยการวิทยาเขตฯ และแจ้งให้สถาบันฯ รับทราบ

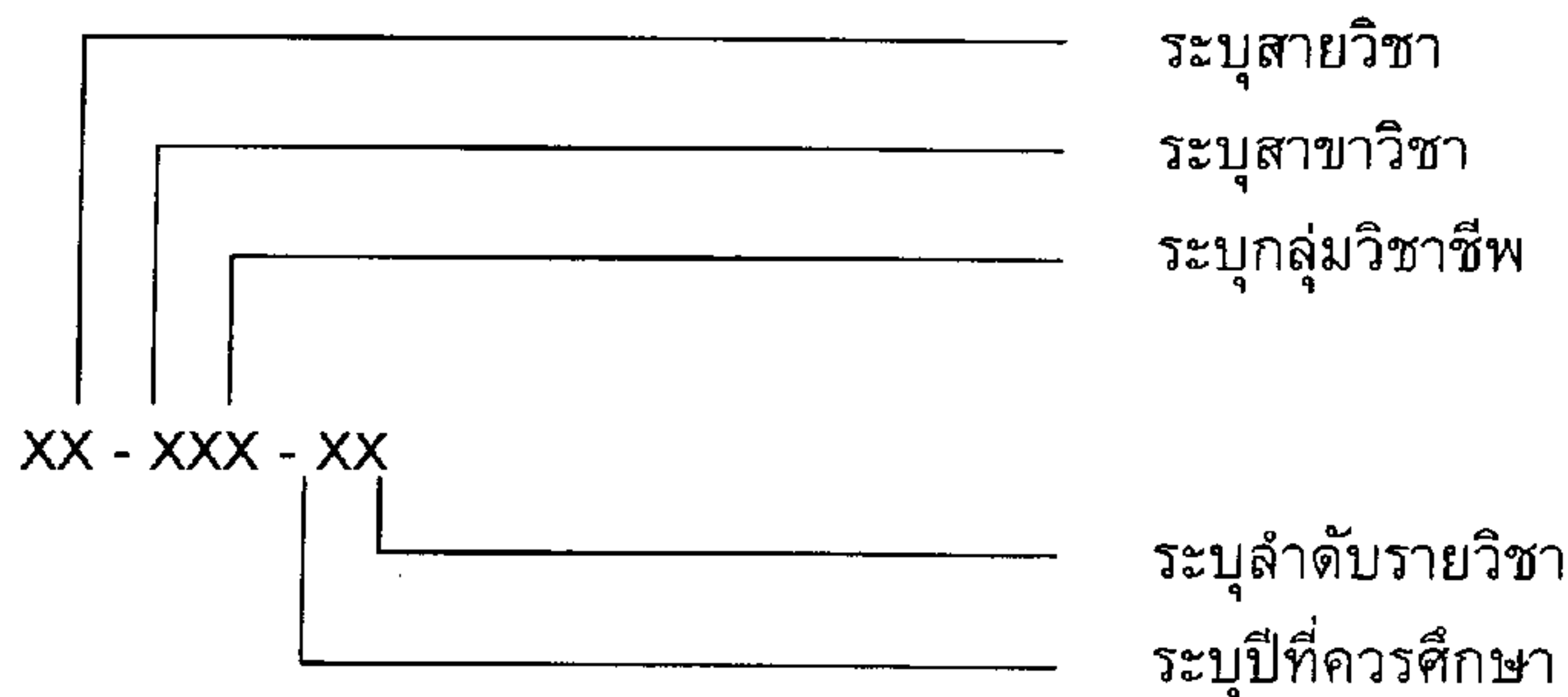
8.2 การบริหารหลักสูตรด้านวิชาการ

การบริหารหลักสูตรด้านวิชาการในแต่ละสถานศึกษาหรือวิทยาเขตฯ ให้มีคณะผู้ทำงานด้านบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย

8.2.1 ให้หัวหน้าคณะวิชาเป็นประธาน หัวหน้าแผนกวิชาเป็นกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมจัดรายวิชา

8.2.2 แผนกวิชาที่ใหญ่มีสาขางานรองหลายสาขางาน อาจแบ่งส่วนงานในแผนกวิชาเป็น หมวดวิชาตามสาขางานรองนั้น ๆ ก็ได้

8.2.3 การแบ่งความรับผิดชอบรายวิชาในคณะ ให้ระบุด้วยรหัสรายวิชา โดยมีระบบดังนี้

8.3 การแบ่งรายวิชา

ให้ปฏิบัติตามหลักการศึกษาระบบสมรรถฐาน (Competency Based Education) โดยแยกสมรรถฐานที่จำเป็น และจัดแบ่งเป็นรายวิชา หน่วยเรียน และบทเรียน โดยมุ่งคำนึงถึงพฤติกรรมต่อไปนี้

8.3.1 ความรู้ความสามารถในด้านสติปัญญา ทักษะปฏิบัติการ

8.3.2 คุณลักษณะที่จำเป็นทั้งในด้านเจตคติหรือกิจนิสัย

นอกจากศึกษารายวิชาแล้ว นักศึกษาควรฝึกงานในแหล่งประกอบการและ/หรือ ฝึกงานเสริมประสบการณ์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริงก่อนสำเร็จการศึกษา แต่ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของสถานศึกษา

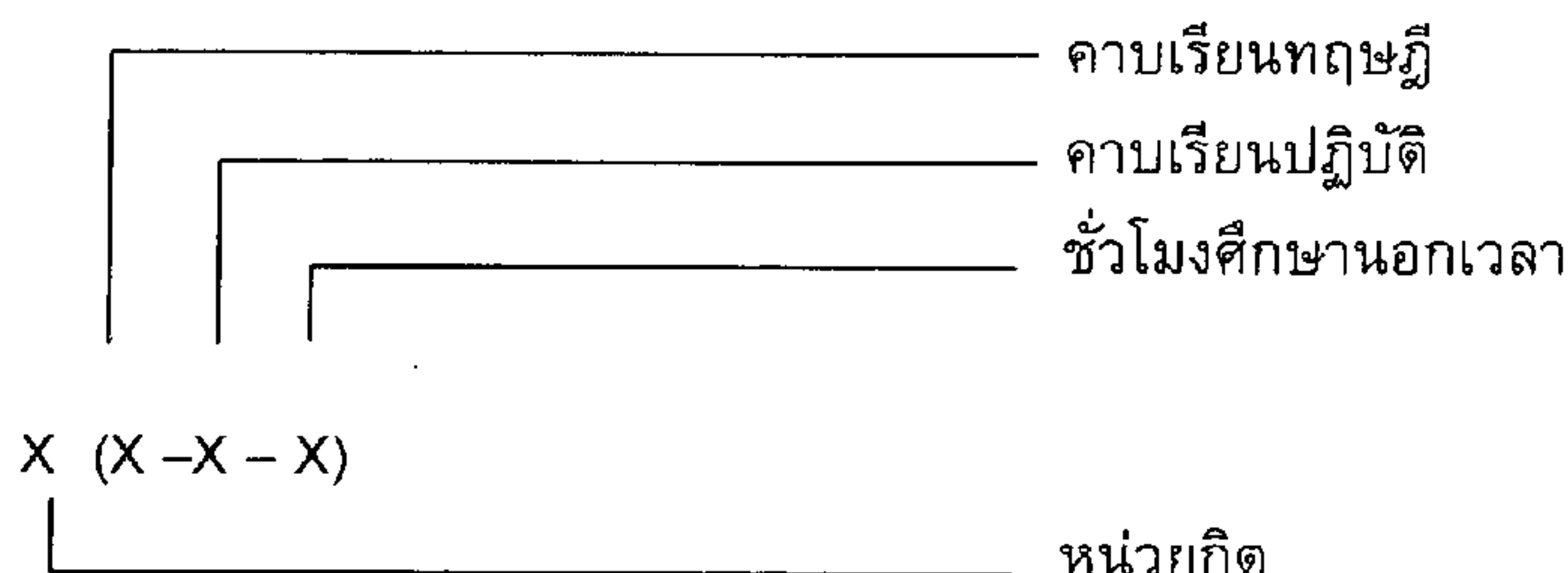
8.4 การจัดชั่วโมงเรียน

ในการจัดชั่วโมงเรียนนั้น ได้พิจารณาถึงลักษณะการเรียนการสอน และกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาที่สามารถเกิดขึ้นได้ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ดังนั้นควรจัดชั่วโมงให้นักศึกษาได้ศึกษาทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน รวมสัปดาห์ละ 40 –60 ชั่วโมง

8.4.1 การจัดเวลาการเรียนรู้ของนักศึกษามี 3 ลักษณะ

1. คาบเรียนทฤษฎี
2. คาบเรียนปฏิบัติ
3. ชั่วโมงเรียนศึกษานอกเวลา

8.4.2 หน่วยกิต และเวลาที่นักเรียนใช้เพื่อศึกษากำหนดดังนี้

8.5 การนับหน่วยกิต

ในการจัดรายวิชาต่าง ๆ เมื่อได้รับแบ่งรายวิชาหรือเนื้อหา ตามหลักการศึกษาแบบสมรรถฐาน ตามข้อ 8.3 และให้ความหนักเบาของรายวิชาต่าง ๆ แล้ว การนับหน่วยกิตให้ถือตามเกณฑ์ ดังนี้

8.5.1 ชั่วโมงเรียนทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ เท่ากับ 1 หน่วยกิต

8.5.2 ชั่วโมงปฏิบัติการในห้องทดลอง หรือห้องปฏิบัติการ 2 หรือ 3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ เท่ากับ 1 หน่วยกิต

8.5.3 ชั่วโมงปฏิบัติการในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม 3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ เท่ากับ 1 หน่วยกิต

8.5.4 ชั่วโมงฝึกงานในกิจการอุตสาหกรรม หรือธุรกิจ ณ แหล่งประกอบการประมาณ 40 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ หรือประมาณ 100 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต หรือไม่มีหน่วยกิตก็ได้

8.5.5 จำนวนรวมของชั่วโมง ทฤษฎี ปฏิบัติ และศึกษานอกเวลาเรียน หาคด้วยหน่วยกิต ไม่เกิน 2.5 และไม่ต่ำกว่า 2.00

8.5.6 หน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า 83 หน่วยกิต และไม่เกิน 86 หน่วยกิต

8.6 การจัดเอกสารหลักสูตร

หนังสือหลักสูตร และเอกสารหลักสูตรต่าง ๆ ได้จัดเป็น 3 ระดับ ดังนี้

8.6.1 หนังสือหลักสูตรรวมสาขาวิชา ประกอบด้วย

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร ขอบข่ายทั่วไป และเกณฑ์

การศึกษา

2. ความมุ่งหมายของแต่ละรายวิชา เกณฑ์หลักสูตรแต่ละสาขาวิชา

8.6.2 หนังสือหลักสูตรสาขาวิชา ประกอบด้วย

1. ความมุ่งหมาย เกณฑ์หลักสูตรและแผนการศึกษาเสนอแนะของ

เฉพาะสาขาวิชา

2. ลักษณะรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสาขาวิชา และการเมือง
ลักษณะรายวิชา จะจัดเป็นหมวดวิชา เรียงตามรหัสจากน้อยไปหามาก การกำหนดระดับรายวิชา
เป็นการระบุนักการศึกษาที่ควรเริ่มจัดในแผนการศึกษา

3. การกำหนดพื้นฐานในลักษณะรายวิชา หมายถึง ผู้เรียนต้องสอบ
ผ่านวิชาพื้นฐาน ที่ระบุไว้จึงจะลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นได้

8.6.3 หลักสูตรรายวิชาเป็นเอกสารหลักสูตรที่บรรยายคำอธิบายรายวิชา
ให้มีรายละเอียดมากพอที่ผู้สอนจะสามารถนำไปทำโครงการสอนได้และจัดพิมพ์แยก ราย
วิชาเล่ม

9. ระยะเวลาการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ศึกษา 2 ปี แต่ไม่เกินกำหนดที่ระบุไว้ในระเบียบสถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล ว่าด้วยการวัดผลระดับประกาศนียบัตร พุทธศักราช 2537 และฉบับที่ 2 พุทธศักราช
2541

10. สถานที่และอุปกรณ์

สถานศึกษา หรือวิทยาเขตในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

11. หลักสูตร

11.1 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

86 หน่วยกิต

11.2 โครงสร้างหลักสูตร

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	จำนวน	20	หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์		3	หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์		3	หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาภาษาไทย		3	หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ		6	หน่วยกิต
1.5 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และ หรือวิทยาศาสตร์		3	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	จำนวน	63	หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาชีพพื้นฐาน		24	หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาชีพเฉพาะสาขา		27	หน่วยกิต
2.3 กลุ่มวิชาชีพเลือก		12	หน่วยกิต

11.3 รายวิชา

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	จำนวน	20	หน่วยกิต
1.1 ศึกษามนุษยศาสตร์		3	หน่วยกิต
01-240-002 ไทยศึกษา		3 (3-0-3)	
1.2 วิชาสังคมศาสตร์		3	หน่วยกิต
01-120-001 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม		3 (3-0-3)	
1.3 วิชาภาษาไทย		3	หน่วยกิต
01-310-101 ภาษาไทย 1		3 (3-0-3)	
1.4 วิชาภาษาอังกฤษ		6	หน่วยกิต
01-320-101 ภาษาอังกฤษ		3 (3-0-3)	
01-320-102 ภาษาอังกฤษ		3 (3-0-3)	
1.5 วิชาคณิตศาสตร์และ หรือวิทยาศาสตร์		3	หน่วยกิต
13-010-120 คณิตศาสตร์ทั่วไป		3 (3-0-3)	
1.6 วิชาพลศึกษาและนันทนาการ		2	หน่วยกิต
01-610-001 พลศึกษา		1 (0-2-1)	
01-610-025 กีฬา		1 (0-2-1)	

2. หมวดวิชาชีพ	จำนวน	63	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน		24	หน่วยกิต
05-000-101	หลักเศรษฐศาสตร์		3 (3-0-3)
05-000-102	หลักการตลาด		3 (3-0-3)
05-000-103	หลักการจัดการ		3 (3-0-3)
05-000-104	กฎหมายธุรกิจ		3 (3-0-3)
05-000-105	สถิติธุรกิจ		3 (3-0-3)
05-000-106	การภาษีอากร		3 (3-0-3)
05-000-107	การบัญชีการเงิน		3 (3-0-3)
05-000-108	การใช้คอมพิวเตอร์ในงานธุรกิจ		3 (3-0-3)
2.2 กลุ่มวิชาชีพเฉพาะสาขา		27	หน่วยกิต
05-101-101	ปฐมนิเทศอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว		3 (3-0-3)
05-111-101	ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจการโรงแรม 1		3 (2-2-2)
05-111-102	ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจการโรงแรม 2		3 (2-2-2)
05-111-103	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานโรงแรม		3 (3-0-3)
05-111-104	ศิลปะการต้อนรับและการบริการ		3 (3-0-3)
05-111-105	การปฏิบัติงานส่วนหน้า		3 (2-2-2)
05-111-106	การปฏิบัติงานแม่บ้าน		3 (2-3-2)
05-111-201	การปฏิบัติการห้องอาหาร		3 (2-3-2)
05-111-202	หลักการประกอบอาหารในโรงแรม		3 (2-3-2)
2.3 กลุ่มวิชาชีพเลือก			
01-320-356	การเขียน	12	หน่วยกิต
05-101-102	กฎหมายเกี่ยวกับอุตสาหกรรม		3 (3-0-3)
05-101-103	การใช้คอมพิวเตอร์ในงาน ธุรกิจการโรงแรม		3 (2-2-2)
05-111-210	การจัดบุคลากรในธุรกิจโรงแรม		3 (3-0-3)
05-240-218	การโฆษณาและการส่งเสริมการขาย		3 (3-0-3)
05-082-104	ภาษาอังกฤษเพื่อการประชาสัมพันธ์		3 (3-0-3)
05-082-222	ภาษาฝรั่งเศสเพื่อธุรกิจการโรงแรม		3 (3-0-3)
05-082-042	ภาษาญี่ปุ่นเพื่อธุรกิจการโรงแรม		3 (3-0-3)
05-082-262	ภาษาจีนเพื่อธุรกิจการโรงแรม		3 (3-0-3)
05-112-103	การประกอบอาหารไทย		3 (1-4-3)

05-112-104	สุขาภิบาลอาหาร	3 (3-0-3)
05-112-105	ศิลปะการจัดดอกไม้	3 (2-2-2)
05-112-106	การจัดซื้อและการเก็บรักษาอาหาร	3 (3-0-3)
05-112-107	การควบคุมปริมาณในโรงแรม	3 (3-0-3)
05-112-208	การประกอบอาหารนานาชาติ	3 (1-4-3)
05-112-209	ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่ม	3 (2-2-2)
05-112-210	การแกะสลักผลไม้และงานใบตอง	2 (1-3-2)
05-112-211	ขนมอบ	3 (2-3-2)
05-112-212	อาหารจีน	2 (1-3-1)
05-112-213	อาหารญี่ปุ่น	2 (1-3-1)
05-112-214	ศิลปะการตกแต่งอาหาร	2 (1-3-2)

สำหรับวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกอื่นที่มีความประสงค์เลือกวิชาการโรงแรมเป็นวิชาโทจะต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต จากรายวิชา โดยบังคับให้เรียนตั้งแต่ 1-5 ตามลำดับ

กลุ่มวิชาธุรกิจโรงแรม

05-111-103	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานในโรงแรม	3 (3-0-3)
05-111-105	การปฏิบัติงานส่วนหน้า	3 (2-2-2)
05-111-106	การปฏิบัติงานแม่บ้าน	3 (2-3-2)
05-111-207	การปฏิบัติการห้องอาหาร	3 (2-3-2)
05-111-208	หลักการประกอบอาหารในโรงแรม	3 (2-3-2)
05-112-101	การใช้คอมพิวเตอร์ในงานธุรกิจ การโรงแรม	3 (2-2-2)
05-111-101	ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจการโรงแรม 1	3 (2-2-2)
05-111-102	ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจการโรงแรม 2	3 (2-2-2)
05-112-208	การประกอบอาหารนานาชาติ	3 (1-4-3)
05-112-107	การควบคุมปริมาณในโรงแรม	3 (3-0-3)

3. หมวดวิชาเลือกเสรี

3

หน่วยกิต

นักศึกษาเลือกวิชาใดก็ได้ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

หมายเหตุ นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาวิชาการโรงแรม จะต้องมีการฝึกงาน ไม่น้อยกว่า 400 ชั่วโมง

แผนการศึกษา
ปีการศึกษาที่ 1
ภาคการศึกษาที่ 1

01-320-101	ภาษาอังกฤษ 1	3 (3-0-3)
01-610-001	พลศึกษา	1 (0-2-1)
05-000-103	หลักการจัดการ	3 (3-0-3)
05-000-101	หลักเศรษฐศาสตร์	3 (3-0-3)
05-101-101	ปฐมนิเทศอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	3 (3-0-3)
05-111-103	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานโรงแรม	3 (3-0-3)
05-111-104	ศิลปะการต้อนรับและการบริการ	3 (3-0-3)
xx-xxx-xxx	วิชาชีพเลือก	3 (x-x-x)
รวม		22 (x-x-x)

ภาคการศึกษาที่ 2

01-320-102	ภาษาอังกฤษ 2	3 (3-0-3)
01-610-025	ลีลาศ	1 (0-2-1)
13-010-120	คณิตศาสตร์ทั่วไป	3 (3-0-3)
05-111-106	การปฏิบัติงานแม่บ้าน	3 (2-3-3)
05-000-105	สถิติธุรกิจ	3 (3-0-3)
05-000-107	การบัญชีการเงิน	3 (2-2-2)
05-000-108	การใช้คอมพิวเตอร์	3 (3-0-3)
05-111-105	การปฏิบัติงานส่วนหน้า	3 (2-2-2)
รวม		22 (18-9-19)

ปีการศึกษาที่ 2

ภาคการศึกษาที่ 1

01-310-101	ภาษาไทย 1	3 (3-0-3)
05-000-104	กฎหมายธุรกิจ	3 (3-0-3)
05-000-106	การภาษีอากร	3 (3-0-3)
05-111-101	ภาษาอังกฤษเพื่อการธุรกิจการโรงแรม 1	3 (2-2-2)
05-111-207	การปฏิบัติการห้องอาหาร	3 (2-3-2)
XX-XXX-XXX	วิชาชีพเลือก	3 (X-X-X)
XX-XXX-XXX	วิชาเลือกเสรี	3 (X-X-X)
รวม		21(X-X-X)

ภาคการศึกษาที่ 2

01-120-001	การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	3 (3-0-3)
01-240-002	ไทยศึกษา	3 (3-0-3)
05-000-102	หลักการตลาด	3 (2-2-2)
05-111-102	ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจการโรงแรม 2	3 (2-2-2)
05-111-208	หลักการประกอบอาหารในโรงแรม	3 (2-3-2)
xx-xxx-xxx	วิชาชีพเลือก	3 (x-x-x)
xx-xxx-xxx	วิชาชีพเลือก	3 (x-x-x)
รวม		21 (x-x-x)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1. งานวิจัยต่างประเทศ

สปริก (วัลนิภา พัดเปี้ย. 2539 : 83 ; อ้างอิงจาก Sprik. 1989. *In dissertation Abstracts International.*) ได้ศึกษาจุดมุ่งหมายและทัศนคติต่ออาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยมิชิแกน โดยวิธีการติดตามผลระยะยาว พบว่า จุดมุ่งหมายและทัศนคติต่ออาชีพของนักศึกษาปริญญาตรีมีการเปลี่ยนแปลงน้อยกว่าจากช่วงที่เข้าเรียนจนถึงเรียนจบ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นก็คล้ายคลึงกับความตั้งใจไว้เดิม หากแต่ต้องการศึกษาเพิ่มเติมในระดับสูงขึ้น

เครช (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531 : 42 ; อ้างอิงจาก Krech. 1962. *Individual in Society*. p. 182) เห็นว่ารายได้ของบิดามีความสัมพันธ์สูงกับการเลือกอาชีพของนักเรียน นักเรียนมีแนวโน้มที่จะคาดหวังให้ตนเองมีแบบฉบับของการดำเนินชีวิตให้เหมือนกับบิดาของตน รายได้ของครอบครัวเป็นตัวประกอบสำคัญในความคาดหวังของนักเรียนที่มีผลต่อโอกาสที่จะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับรายได้ของครอบครัว เด็กที่มีมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงได้เปรียบอย่างมาก เนื่องจากได้รับความสนับสนุนทางการเงินในด้านการศึกษาเล่าเรียน และเมื่อเริ่มต้นประกอบอาชีพ บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจระดับกลางมีแนวโน้มที่จะเสียสละเพื่อสนับสนุนทางการเงินเพื่อการศึกษาเล่าเรียนแก่บุตรของเขา ขณะที่บิดามารดาที่มีลักษณะเศรษฐกิจชั้นต่ำกว่า อาจจะไม่สามารถให้การสนับสนุนได้ กล่าวคือ รายได้ของบิดามารดามากขึ้น ความปรารถนาของบุตรที่จะได้รับรายได้ก็สูงขึ้น และยิ่งกว่านั้นบิดามารดาที่มีรายได้มากต้องการที่จะสนับสนุนในการให้การศึกษาก่อบุตรของตนสูงขึ้น รวมทั้งการเตรียมพร้อมในเรื่องอาชีพด้วย

กอฟฟ์ (วัชร ทรัพย์มี. 2523 : 124-125 ; อ้างอิงจาก Goff. 1967. uppage. *Harcourt Brace*. uppage) ได้ทดลองโครงการแนะแนวอาชีพระดับประถมศึกษาในรัฐโอไฮโอ ซึ่งโครงการนี้ จัดทำขึ้นในหลายโรงเรียนที่มีหน่วยแนะแนวอาชีพ โดยผู้ทดลองได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างนักเรียนเป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง จัดกิจกรรมให้กลุ่มทดลองดังนี้คือ ให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ จัดการศึกษานอกสถานที่ เชิญวิทยากรมาอภิปรายเรื่องอาชีพ ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพมากขึ้น และมีการวางแผนโครงการในอนาคตมากกว่ากลุ่มควบคุม มีการพิจารณาประโยชน์ของอาชีพต่างๆ มากขึ้น มีทัศนคติต่อผู้ให้คำปรึกษาสูงขึ้น และต้องการความช่วยเหลือในการเลือกอาชีพมากขึ้น

เดอกิน (สุพิน โสณูช. 2543 : 27 ; อ้างอิงจาก Durgin. 1974. *In dissertation Abstracts International*. P. 2674-2675) ซึ่งได้สำรวจการจัดโครงการแนะแนวอาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐโอไฮโอเกี่ยวกับครูแนะแนว จำนวน 884 คน พบว่า ตามความเห็นของครูแนะแนวแล้วบริการแนะแนวอาชีพเป็นบริการที่มีความสำคัญมากที่สุด ในการช่วยให้นักเรียนมีความสามารถเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้อง และบางแห่งยอมรับว่าโครงการแนะแนวในโรงเรียนของตน ยังจัดบริการให้นักเรียนไม่เพียงพอ จำเป็นต้องปรับปรุงโดยรีบด่วน เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน

อิงลิช (English. 1993 : 2054) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิภาวะทางอาชีพกับความพร้อมทางอาชีพ และการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ โดยได้เก็บข้อมูลจากนักเรียนทั้งหมด จำนวน 184 คน แบ่งเป็นภาคพิเศษ 80 คน และภาคปกติ 104 คน มาวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์และความแปรปรวนเพื่อตรวจสอบความแตกต่างระหว่างวุฒิภาวะทางอาชีพและความพร้อมทางอาชีพ และการเรียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มนี้ ผลพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาภาคพิเศษ มีวุฒิภาวะทางอาชีพ ความพร้อมทางอาชีพและการเรียน

มีค่ามากนักเรียนภาคปกติ นอกจากนี้ยังได้พบอีกว่า นักเรียนหญิงจะได้คะแนนมากกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญ

เวิร์ฟ (Serff. 1997 : 631) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้และพฤติกรรมของวัยรุ่นที่อยู่ในภาวะเสี่ยง การศึกษาติดตามผลระยะยาว โดยให้เข้าร่วมโครงการ “The Break Away Company” เป็นเวลา 12 สัปดาห์ โครงการนี้เป็นการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความพร้อมทางอาชีพ และการจัดการตนเองของวัยรุ่นที่อยู่ในภาวะเสี่ยง แล้วใช้แบบสอบถามที่ประกอบด้วยการเข้าใจตนเอง การตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างสติ การคิดถึงผลที่คาดว่าจะได้รับและการเป็นผู้จัดการตนเอง ผลของการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้เข้าร่วมโครงการนี้มีการเปลี่ยนแปลงในการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ

3.2 งานวิจัยภายในประเทศ

แก้วกานต์ ภูมิศรีแก้ว (2537 : 60) ได้ศึกษาผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มต่อความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3 โดยใช้โปรแกรมพัฒนาความพร้อมทางอาชีพ และใช้แบบสำรวจทางอาชีพของ จอห์น โอ ไครท์ส จำนวนประชากร 150 คน แบ่งเป็นชาย 68 คน หญิง 82 คน เพื่อคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มๆ ละ 10 คน ผลการวิจัยกลุ่มทดลองมีคะแนนความพร้อมทางอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

ยุพรรณี ศุขสมิติ (2510 : 40) ได้ศึกษาค่านิยมในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในพระนครและธนบุรี ปีการศึกษา 2510 เป็นนักเรียนหญิง 300 คน อายุระหว่าง 13-19 ปี ได้ผลสอดคล้องกับการศึกษาของชาวต่างประเทศที่ว่า มีความแตกต่างระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชายในการเลือกค่านิยมในอาชีพที่เกี่ยวกับการทำงานกับวัตถุความต้องการของประเทศ ความเหมาะสมกับความรู้ที่ได้เรียนมา การเป็นหัวหน้าใหญ่ ความมีเกียรติ การมีสถานที่และสิ่งแวดล้อมดี การได้รับชื่อเสียงและเกียรติยศ การมีเวลาสนใจสิ่งอื่น และงานอดิเรก ความเหมาะสมกับบุคลิกภาพและลักษณะนิสัย การสามารถหารายได้พิเศษ การเป็นผู้ให้คำแนะนำคนอื่น อาชีพที่สุจริต และการไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากม ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบิดามารดา กับค่านิยมในอาชีพของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพระดับสูงเห็นความสำคัญของการมีอิสระในการทำงานมากกว่านักเรียนที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพในระดับต่ำ

จิตรอารี เนตรหิน (2513 : 74 - 75) ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมแบบประสม ภาคศึกษา 11 ปีการศึกษา 2531 ผลการศึกษพบว่า ค่านิยมบางด้านของนักเรียนสอดคล้องกับสภาพแท้จริงของสังคมปัจจุบัน แต่บางด้านก็ยังไม่สอดคล้อง เมื่อพิจารณาแนวโน้มโดยทั่วไปของค่านิยมทางอาชีพที่นักเรียนยึดถืออยู่ และมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งและอันดับรองลงไป ได้แก่ ค่านิยมทางด้านเกียรติยศชื่อเสียง ความ

ก้าวหน้า ด้านบริการสังคม ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านรายได้ ด้านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนสายสามัญกับสายอาชีพแล้ว ปรากฏว่า มีค่านิยมใกล้เคียงกันแทบทุกข้อ และมีแนวโน้มว่า นักเรียนสายอาชีพจะมีค่านิยมทางด้านรายได้ค่อนข้างสูงกว่านักเรียนสายสามัญ ส่วนนักเรียนสายสามัญมีแนวโน้มว่ามีค่านิยมทางด้านความเป็นผู้นำค่อนข้างสูงกว่านักเรียนสายอาชีพ ส่วนตัวแปรเพศ พบว่า มีความแตกต่างระหว่างเพศกับการเลือกค่านิยมทางอาชีพ นักเรียนชายมีค่านิยมทางด้านรายได้ และความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนหญิง นักเรียนหญิงมีค่านิยมทางด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง ความก้าวหน้าและทางด้านบริการสังคมสูงกว่านักเรียนชาย ส่วนค่านิยมทางอาชีพ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความเป็นอิสระ และด้านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ ทั้งเพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกัน

ประมวล วิทยากร (2520 : 116 -118) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดนครสวรรค์กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2519 จำนวน 531 คน ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล พบว่า ค่านิยมในอาชีพที่นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีแตกต่างกันก็คือ ด้านบริการสังคมและการทำงานกับบุคคลนักเรียนหญิงมีมากกว่านักเรียนชาย

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531 : 156) ได้ศึกษาค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 1,500 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชายมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการทำงานด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนหญิงมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการทำงานด้านสัมฤทธิ์ผลด้านความมีอิสระ ด้านวิถีชีวิต ด้านผู้ร่วมงาน ด้านความมีศักดิ์ศรี ด้านการทำงานหลาย ๆ ด้าน ด้านการกระตุ้นให้ใช้ปัญญา ด้านสุนทรีย์ และด้านสภาพแวดล้อม สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระดับการศึกษาของผู้ปกครองพบว่า นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการทำงานด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการทำงานด้านอื่นๆ และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา ปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการทำงานด้านต่าง ๆ ของนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาต่างกัน ส่วนรายได้ของผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการทำงานด้านความมีอิสระ และด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอื่น ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการทำงานด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงสุด และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ลำดับที่ 3 คือ ด้านสัมฤทธิ์ผลและ ลำดับที่ 4-16 ได้แก่ ค่านิยมในการทำงานด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน ความมีอิสระ ด้านงานอาชีพอิสระ ด้านวิถีชีวิต ด้านผู้ร่วมงาน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความมี

ศักดิ์ศรี ด้านบริการสังคม ด้านการทำงานหลายๆ ด้าน ด้านการกระตุ้นให้ใช้ปัญญา ด้านสภาพแวดล้อม ด้านสุนทรีย์และด้านการบริหารตามลำดับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับค่านิยมในการทำงานแต่ละด้านของนักเรียน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : บทคัดย่อ) ได้เสนอผลการวิจัย สภาพนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับสภาพนักศึกษาในปัจจุบันของประเทศไทยโดยจำแนกตามชั้นปี ดังนี้

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 รู้สึกตื่นเต้น สนใจต่อทุกๆ สิ่งที่อยู่รอบด้านไม่ว่าจะเป็นกิจกรรม การเรียนหรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย มีความตั้งใจในการศึกษาและอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรม พร้อมทั้งจะสนิทสนมและเชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ไม่ค่อยพอใจครู อาจารย์เริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งและเป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกต่อตนเองเป็นผู้ใหญ่ขึ้น

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มักสงบเงียบ ชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อนๆ มีความเฉยเมยต่อสังคม มหาวิทยาลัยและต่อการเรียน อาจจะมีความคิดที่จะเริ่มมีเพื่อนต่างเพศที่สนิทสนมพอที่จะเป็นคู่รักต่อไปได้

4. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ไม่ค่อยยุ่งกับมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มักจะเริ่มสนใจเกี่ยวกับการหางาน การศึกษาต่อ และความก้าวหน้าในอนาคต

วัลลภา พัดเปี้ย (2539 : 85) ได้ศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพของครูนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองของนิสิต พบว่านิสิตที่มีผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร ค้าขาย พนักงานสถานประกอบการเอกชน รับราชการและประกอบอาชีพอิสระอื่นๆ มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูอยู่ในระดับสูง ส่วนนิสิตที่มีผู้ปกครองมีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจมีทัศนคติต่ออาชีพครูในระดับปานกลาง

นิตยา ธรรมพันธุ์ (2523 : 84-106) ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงเลือกอาชีพแตกต่างกัน โดยนักเรียนชายเลือกอาชีพทหารมากที่สุด ส่วนนักเรียนหญิงเลือกอาชีพพยาบาลมากที่สุด ส่วนนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันจะเลือกอาชีพต่างกัน โดยนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพหมวดงานที่ใช้วิชาการจะเลือกหมวดงานที่ต้องใช้วิชาการมากที่สุดเช่นกันและความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในอาชีพกับการเลือกอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันต่อนักเรียนโรงเรียนมัธยมของรัฐบาลมีค่านิยมในอาชีพจากสูงไปหาต่ำ เรียงตามลำดับดังนี้ 1. ด้านบริการสังคม 2. ด้านความเสียสละ 3. ด้านเกียรติยศชื่อเสียง 4. ด้านความเหมาะสมกับความสามารถของตน 5. ด้านความมั่นคงในอาชีพ 6. ด้านความมีอิสระ 7. ด้านความมีอำนาจ 8. ด้านความก้าวหน้า 9. ด้านรายได้ 10. ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ 11. ด้านความมี

ระเบียบแบบแผน ส่วนนักเรียนโรงเรียนราษฎรสอนศาสนาอิสลามมีค่านิยมในอาชีพจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ 1. ด้านบริการสังคม 2. ด้านความเสียสละ 3. ด้านเกียรติยศชื่อเสียง 4. ด้านความเหมาะสมกับความสามารถของตน 5. ด้านความมั่นคงในอาชีพ 6. ด้านความมีอิสระ 7. ด้านความก้าวหน้า 8. ด้านความมีอำนาจ 9. ด้านความมีระเบียบแบบแผน 10. ด้านรายได้ และ 11. ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ

มยุรี สุทธิเลิศอรุณ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการเปรียบเทียบลักษณะของนิสิตจำแนกตามสาขาวิชา ศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านิสิตส่วนมากจะมุ่งหางานอาชีพทันทีที่สำเร็จการศึกษา รองลงมา ตั้งใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทและเอก และส่วนน้อยยังไม่ได้คาดหวังในอนาคตหลังจากสำเร็จการศึกษา

โรจนา สุขพันธ์ไพฑาราม (2529 : บทคัดย่อ) ศึกษาการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ต้องการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษาและเห็นว่าสาขาวิชาที่ตนกำลังศึกษาอยู่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตนปรารถนา รวมทั้งคาดหวังว่าตนเองจะมีโอกาสสูงในการประกอบอาชีพตรงตามสาขาวิชาที่ตนศึกษาอยู่

วิไลวรรณ นุ่มประสิทธิ์ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค่านิยมในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชัยนาท จำนวนนักเรียน 443 คน โดยใช้แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีค่านิยมในด้านต่างๆ จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ดังนี้ คือ ด้านธรรมชาติของงานและวัตถุด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านความมีอิสระ ด้านรายได้ ด้านความมั่นคงปลอดภัยและด้านบริการสังคมทำประโยชน์ต่อสังคม

นิรมล สวัสดิบุตร และคณะ (2525 : บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกธุรกิจ โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการได้งานและลักษณะงานของบัณฑิต ระหว่างปี 2516-2526 ผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตร้อยละ 42.50 ทำงานด้านการศึกษา โดยมีเหตุผล คือ ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา ร้อยละ 57.50 ประกอบอาชีพอื่นๆ โดยมีเหตุผลว่าให้ผลตอบแทนดีกว่าการทำงานด้านการศึกษา บัณฑิตร้อยละ 72.50 ไม่ได้ศึกษาต่อเพราะต้องการทำงานเพื่อหาประสบการณ์ ร้อยละ 65.00 ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

อรอนงค์ ลาภภูวนารถ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิเคราะห์การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ พบว่านิสิตส่วนใหญ่มีเป้าหมายทางอาชีพชัดเจน โดยร้อยละ 74.59 มีเป้าหมายประกอบอาชีพทันทีหลังสำเร็จการศึกษา ร้อยละ 23.20 มีเป้าหมายศึกษาต่อนิสิตนักศึกษาที่มีเป้าหมายจะประกอบอาชีพ ต้องการประกอบอาชีพในหมวด วิชาชีพ วิชาการ โดยต้องการทำงานในบริษัทเอกชน ในกรุงเทพมหานคร และมีการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ยังพบว่ามีนิสิตนักศึกษาที่มีสถานภาพส่วนตัวและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวต่างกัน ต้องการประกอบอาชีพในอันดับที่ 1 ไม่แตกต่างกัน นิสิตนักศึกษาหญิงมีการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพด้านการศึกษาค้นคว้าและความสามารถ

พิเศษนอกเหนือ จากที่กำหนดไว้ในหลักสูตรในการทำงานหรือฝึกงานเพื่อหาประสบการณ์ทำงาน ในอาชีพที่คาดหวังมากกว่านิสิตนักศึกษาชาย

ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพชร และคณะ (2536 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการใช้งานทำ ของบัณฑิตคณะครุศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2532 และ 2534 ซึ่งประชากรในการ วิจัยครั้งนี้ รวมถึงนิสิตสาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกธุรกิจด้วย พบว่าส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ อื่นๆ ในภาคเอกชน ร้อยละ 38.9 ครูโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 9.7 ครูโรงเรียนเอกชน ร้อยละ 8.2 นอกจากนี้มีข้อเสนอแนะว่าควรเปิดสาขาวิชาธุรกิจ ร้อยละ 6.5 และรองลงมาคือสาขาวิชา คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 4.2

สิริพันธ์ สติรกุล (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการในการประกอบอาชีพของ นิสิตวิชาเอกธุรกิจศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษามีความ ต้องการประกอบอาชีพมากที่สุด 3 อันดับ พร้อมเหตุผล คือ อันดับที่ 1 คือ นักธุรกิจ ร้อยละ 35.7 เพราะรายได้ดีและผลตอบแทนสูง อันดับที่ 2 คือ ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 19.6 เพราะทำหายความ สามารถ อันดับที่ 3 คือ ครู-อาจารย์ และแอร์โฮสเตส ร้อยละ 12.7 ตรงตามสาขาที่เรียนและทำ หายความสามารถ

ประมวล วิทยากร (2520 : 103) ได้ศึกษาวิจัยค่านิยมทางอาชีพและการเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 531 คน โดยใช้แบบสอบถามค่านิยมทางอาชีพ จำนวน 65 ข้อ พบว่า นักเรียนในจังหวัด นครสวรรค์โดยส่วนรวม มีค่านิยมทางอาชีพเรียงตามลำดับจากสูงไปต่ำดังนี้ คือ ด้านบริการสังคม ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านความสามารถ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุด้าน รายได้และด้านความมีระเบียบแบบแผน

พรรณี ธนิตสุขการและคณะ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาติดตามผู้สำเร็จการ ศึกษา ปวช. และ ปวส. แผนกบริหารธุรกิจของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตร พิมุขมหาเมฆ พบว่า ผู้สำเร็จ ปวช. เรียนต่อร้อยละ 87.3 สำหรับผู้ที่ทำงานนั้น ร้อยละ 55.6 ทำงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียน เหตุผลสำคัญที่ทำงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนคือ ทำงานตามความ ประสงค์ของผู้ปกครองร้อยละ 65 ไม่มีโอกาสเลือกงาน ร้อยละ 10 สามารถนำความรู้ไปใช้ใ้ นการทำงานได้ร้อยละ 64.9 สำหรับผู้จบ ปวส. นั้นร้อยละ 49.2 ทำงานและงานส่วนใหญ่ที่ทำ ตรงกับสาขาที่เรียน ร้อยละ 65.1 ไม่ตรงกับสาขาที่เรียนร้อยละ 34.9 สาเหตุสำคัญที่ทำงานไม่ ตรงกับสาขาที่เรียนคือ ไม่มีโอกาสเลือกงาน ร้อยละ 55.0

จงพิศ ศิริรัตน์ (2543 : 9 -11) ได้ศึกษาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมของประเทศไทย พบว่า

1. รูปแบบและลักษณะการบริหาร พบว่า ส่วนใหญ่ดำเนินกิจการเองโดยลักษณะทางกายภาพของโรงแรมชั้นนำจะเป็นโรงแรมที่มีจำนวนห้องพักมากกว่า 200 ห้อง และมีห้อง Suite มากกว่า 10 ห้อง แยกที่พักระหว่างใหญ่เป็นชาวต่างชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ของการเพื่อธุรกิจ โดยมีระยะเวลาพักเฉลี่ย 2-7 วัน
2. โครงสร้างพนักงาน จะจ้างพนักงานในท้องถิ่น โดยมีประสบการณ์ทำงานโรงแรมมาก่อน และส่วนใหญ่จะเป็นพนักงานชายมากกว่าพนักงานหญิง โดยมีจำนวนพนักงานในช่วง 200-400 คน ซึ่งแบ่งได้เป็นพนักงานบริการ แผนกครัว แผนกแม่บ้าน แผนกบริการ และแผนกต้อนรับ
3. การปฏิบัติทางด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คุณสมบัติของพนักงาน คู่มือพนักงานคู่มือปฏิบัติจะเป็นแนวทางในการสรรหาพนักงาน โดยจะทำการสรรหาผ่านพนักงานปัจจุบันให้แนะนำเพื่อ ญาติให้มาทำงาน นอกจากนี้ยังใช้วิธีการบอกต่อ และการโฆษณาด้วยการคัดเลือกจะทำการสัมภาษณ์เป็นส่วนใหญ่ วิธีที่ใช้รองลงมา คือการตรวจสอบการปฏิบัติงานระหว่างช่วงทดลองงาน และการทดสอบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงแผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
4. วิธีจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาดังนี้

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร 2 ชั้นปี รวมทั้งสิ้น 72 คน ชั้นปีที่ 1 จำนวน 37 คน และ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 35 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษา ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วัดความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษา 3 ด้าน ดังนี้ ด้านทักษะทางอาชีพ ด้านจิตใจ ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

ระดับความต้องการ

ระดับ	5	หมายถึง	มีความต้องการมากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	มีความต้องการมาก
ระดับ	3	หมายถึง	มีความต้องการปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	มีความต้องการน้อย
ระดับ	1	หมายถึง	มีความต้องการน้อยที่สุด

2.2 ขั้นตอนในการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ ทักษะทางอาชีพ จิตใจ ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ใช้นิยามศัพท์เฉพาะเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรืองลักษณ์ โรจนพันธ์ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง ตรวจสอบความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อพิจารณาความเหมาะสมทางด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาปริญญาตรี วิชาเอกการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จังหวัดปทุมธานี จำนวน 56 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา ในวันที่ 5 สิงหาคม 2545 แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน จำนวน 36 ข้อคำถาม นำผลวิเคราะห์มาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ จากนั้นคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่ามากกว่า 0.20 ได้ข้อคำถาม 32 ข้อ ไว้ใช้ในการศึกษาวิจัย
5. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 4 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .8980
6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

3. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ติดต่อขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร

3.2 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวไปเก็บข้อมูลด้วยตัวเองที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ในวันที่ 9 สิงหาคม 2545

3.3 รวบรวมแบบสอบถามจากแบบสอบถามทั้งหมด 72 ฉบับมาคัดเลือกไว้เฉพาะแบบสอบถามที่ข้อมูลครบสมบูรณ์ได้ 65 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.2 นำมาตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม

3.4 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ

4. วิธีการจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วตรวจให้คะแนนโดยกำหนดให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามจะมีคะแนนเต็มข้อละ 5 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้ดังนี้

มีความต้องการเตรียมความพร้อมมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มีความต้องการเตรียมความพร้อมมาก	ให้	4	คะแนน
มีความต้องการเตรียมความพร้อมปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มีความต้องการเตรียมความพร้อมน้อย	ให้	2	คะแนน
มีความต้องการเตรียมความพร้อมน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายเครื่องหมายในการวิจัยไว้ดังนี้(วิเชียร เกตุสิงห์. 2523 : 90 –95)

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมมากที่สุด

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences for Windows) โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่กรอกแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าร้อยละ และค่าความเฉลี่ย ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน
- 4.2 วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกอบด้วยด้านทักษะทางอาชีพ ด้านจิตใจ ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)
- 4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ ชั้นปี เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อที่ 1 และ ข้อที่ 2
- 4.4 วิเคราะห์ข้อมูล ความแปรปรวนความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบค่าความแปรปรวน (One Way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อที่ 3 และข้อที่ 4
- หากพบความแตกต่าง จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's test

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่
- 5.1.1 ค่าร้อยละ
- 5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- ใช้สูตร (ล้วน – อังคณา สายยศ. 2539 : 73 -74)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลที่จะศึกษา

5.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ใช้สูตร (ล้วน – อังคณา สายยศ. 2539 : 79-80)

S.D. =
$$\sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน กลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลัง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

5.2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม โดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Person Product Moment Correlation Coefficient) (ล้วน – อังคณา สายยศ. อ้างอิงจาก Edward. 1975 : 152-154)

ใช้สูตร

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด X แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่าง X กับ Y
	N	แทน	จำนวนคน

5.2.2 หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา
(α - Coefficent) ของครอนบาค (ล้วน-อังคณา สายยศ. 2539 : 200-202)

ใช้สูตร			
α	=	$\frac{n}{n-1}\left[1-\frac{\sum S_i^2}{S_t^2}\right]$	
เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนน เป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

5.3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดย
ใช้ t – test เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 1และข้อที่ 2 (ล้วน – อังคณา สายยศ. 2539:200-202)

ใช้สูตร			
t	=	$\frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$	
เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ t – test
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 ,กลุ่มที่ 2
	S_1^2 , S_2^2	แทน	ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 ,กลุ่มที่ 2
	n_1 , n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

5.3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบค่าความแปรปรวน (One Way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 3 และข้อที่ 4 (ล้วน-อังคณา สายยศ. 2539 :107-109)

ใช้สูตร

$$F = \frac{Ms_b}{Ms_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร
มากกว่า 2 กลุ่ม

Ms_b แทน ค่าเฉลี่ยของค่าเบี่ยงเบนกำลังสองระหว่างกลุ่ม

Ms_w แทน ค่าเฉลี่ยของค่าเบี่ยงเบนกำลังสองภายในกลุ่ม

หากพบความแตกต่าง จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ผู้วิจัยได้นำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	=	จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา
$\bar{X}$	=	ค่าเฉลี่ย
S.D.	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	=	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
F	=	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F-distribution
df	=	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	=	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	=	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
*	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านโดยใช้เกณฑ์การประเมินแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านทักษะทางอาชีพ ด้านจิตใจ ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพและรวมทุกด้าน และเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ดังแสดงใน ตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาจำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	10	13.8
หญิง	55	76.3
รวม	65	90.2
2. ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	30	41.6
ชั้นปีที่ 2	35	48.4
รวม	65	90.2
3. อาชีพของผู้ปกครอง		
รับราชการ	10	13.8
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	7	9.7
พนักงานบริษัทเอกชน	8	11.1
เกษตรกร	7	9.7
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	16	22.2
รับจ้าง	17	23.6
รวม	65	90.2
4. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน		
ไม่เกิน 10,000 บาท	10	13.8
10,000 – 20,000 บาท	35	48.4
20,001 – 30,000 บาท	10	13.8
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	10	13.8
รวม	65	90.2

จากตาราง 2 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 65 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 55 คน ชั้นปี 2 จำนวน 35 คน อาชีพผู้ปกครอง รับจ้าง จำนวน 17 คน และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท จำนวน 35 คน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ดังตาราง 3 – 10

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านทักษะทางอาชีพ	4.24	.52	มาก
ด้านจิตใจ	4.27	.58	มาก
ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ	4.39	.57	มาก
รวม	4.30	.48	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่านักศึกษามีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานในความต้องการเตรียมความพร้อม ในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านทักษะทางอาชีพ โดยรวม และรายข้อ

ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านทักษะทางอาชีพ			
1. การเรียนและฝึกฝนภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้ในงาน โรงแรม ดังต่อไปนี้			
1.1 ภาษาญี่ปุ่น	4.34	.67	มาก
1.2 ภาษาจีน	3.95	.86	มาก
2. การเรียนกับเจ้าของภาษาโดยตรง	4.22	.93	มาก
3. การเรียนภาษาต่างประเทศโดยเน้นการสนทนาเป็นหลัก	4.29	.82	มาก
4. การฝึกการใช้อุปกรณ์จริงที่ใช้ในโรงแรม	4.38	.72	มาก
5. การเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานโรงแรม	4.20	.87	มาก
6. เพิ่มชั่วโมงการเรียนคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น	4.08	.94	มาก
7. เพิ่มชั่วโมงการฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการให้ มากขึ้น	4.11	.85	มาก
8. คำนะนำการเลือกตำแหน่งงานในสถานประกอบการ ก่อนออกฝึกงาน	4.25	.88	มาก
9. คำนะนำการเลือกสถานประกอบการก่อนออกฝึกงาน	4.32	.83	มาก
10. เลือกตำแหน่งฝึกงานในสถานประกอบการได้อย่างอิสระ	4.55	.73	มากที่สุด
	4.25	.52	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษามีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับ มาก ยกเว้นข้อ เลือกตำแหน่งฝึกงานในสถานประกอบการได้ อย่างอิสระ มีความต้องการอยู่ในระดับ มากที่สุด

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในความต้องการเตรียมความพร้อม ในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านจิตใจ โดยรวมและรายข้อ

ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านจิตใจ			
11. จัดอบรมการแต่งกายให้เหมาะสมต่ออาชีพในงานโรงแรม	4.12	.74	มาก
12. จัดอบรม กริยาที่เหมาะสมต่องานบริการในงานโรงแรม	4.28	.72	มาก
13. จัดอบรม วิธีพูดจาสื่อสารให้ประทับใจในงานบริการ ในโรงแรม	4.34	.85	มาก
14. เชิญผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการให้บริการที่ประทับใจแก่ลูกค้า ที่อยู่ในอาชีพโดยตรงมาเป็นวิทยากร	4.29	.80	มาก
15. จัดให้มีโอกาสพบปะกับผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ โรงแรม	4.31	.85	มาก
16. ดูนานนอกสถานที่ตามสถานประกอบกิจการโรงแรม	4.62	.68	มากที่สุด
17. จัดอบรมคุณธรรมในการประกอบอาชีพบริการในงาน โรงแรม	4.15	.81	มาก
18. จัดอบรมเพื่อให้เห็น ความสำคัญของการพัฒนา บุคลิกภาพที่เหมาะสมต่องานอาชีพในโรงแรม	4.09	.88	มาก
19. จัดการอบรม เพื่อให้เห็นคุณค่าของงานอาชีพบริการ ในโรงแรม	4.12	.86	มาก
20. จัดกิจกรรมการส่งเสริมการประกอบอาชีพเกี่ยวกับ การสร้างเชื่อมั่นในการประกอบอาชีพในงาน โรงแรม	4.40	.77	มาก
21. จัดอบรมเพื่อให้เห็นความก้าวหน้าในอาชีพบริการในงาน โรงแรม	4.31	.81	มาก
รวม	4.27	.58	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่านักศึกษามีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับ มาก ยกเว้นข้อ ดูนานนอกสถานที่ตามสถานประกอบกิจการโรงแรม มีความต้องการอยู่ในระดับ มากที่สุด

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานในความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ โดยรวมและรายข้อ

ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ			
22. ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ในงานอาชีพโรงแรม	4.40	.77	มาก
23. รายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานต่าง ๆ ในงานโรงแรม	4.35	.69	มาก
24. รายละเอียดเกี่ยวกับความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานต่าง ๆ ในโรงแรม	4.48	.73	มาก
25. ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานต่าง ๆ ในโรงแรม	4.34	.80	มาก
26. ทราบข่าวสารเกี่ยวกับ การรับสมัครงานของโรงแรมต่าง ๆ เป็นประจำ	4.37	.88	มาก
27. ท่านต้องการรู้จักบุคลากรที่ทำงานในโรงแรมในตำแหน่งที่ท่านสนใจ	4.23	.90	มาก
28. ข้อมูลที่ทำให้ท่านมีโอกาสเข้าสู่อาชีพในงานโรงแรมได้	4.45	.69	มาก
29. ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสก้าวหน้าในอาชีพในงานโรงแรม	4.43	.77	มาก
30. การเข้าฝึกงานในโรงแรมที่มีชื่อเสียง	4.34	.76	มาก
31. การฝึกงานในตำแหน่งที่มีโอกาสพบปะคนต่างชาติ	4.38	.80	มาก
32. สวัสดิการที่จะได้รับจากการประกอบอาชีพในงานโรงแรม	4.48	.73	มาก
รวม	4.39	.57	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษามีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับ มาก

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของ
นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมด้านและรายด้าน จำแนกตามเพศ

ความต้องการเตรียมความพร้อมใน การประกอบอาชีพ	เพศ						
	ชาย N = 10			หญิง N = 55			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. ด้านทักษะทางอาชีพ	4.04	.83	มาก	4.28	.44	มาก	-1.38
2. ด้านจิตใจ	4.03	.80	มาก	4.32	.53	มาก	-1.47
3. ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ	4.14	.77	มาก	4.43	.52	มาก	-1.46
รวม	4.07	.72	มาก	4.34	.42	มาก	-1.68

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัย ข้อที่ 1 โดยนักศึกษาหญิงมีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้านมากกว่านักศึกษาชาย

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของ
นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมด้านและรายด้าน จำแนกตามชั้นปี

ความต้องการเตรียมความพร้อมใน การประกอบอาชีพ	ชั้นปี						
	ชั้นปีที่ 1 (N= 30)			ชั้นปีที่ 2 (N= 35)			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. ด้านทักษะทางอาชีพ	4.40	.38	มาก	4.11	.58	มาก	2.41*
2. ด้านจิตใจ	4.43	.56	มาก	4.14	.58	มาก	1.99
3. ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ	4.56	.50	มาก	4.24	.59	มาก	2.40*
รวม	4.46	.38	มาก	4.16	.52	มาก	2.67*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาที่เรียนอยู่ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทักษะทางอาชีพและความรู้เกี่ยวกับอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านจิตใจ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของ
นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ความต้องการเตรียม ความพร้อมในการ ประกอบอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1.ด้านทักษะทางอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	5	1.33	.27	.97
	ภายในกลุ่ม	59	16.12	.27	-
	รวม	64	17.45	-	-
2.ด้านจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	5	1.99	.40	1.19
	ภายในกลุ่ม	59	19.77	.33	-
	รวม	64	21.77	-	-
3.ด้านความรู้เกี่ยวกับ อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	5	2.86	.57	1.88
	ภายในกลุ่ม	59	17.95	.30	-
	รวม	64	20.81	-	-
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.58	.32	1.40
	ภายในกลุ่ม	59	13.28	.22	-
	รวม	64	14.88	-	-

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาที่อาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกันมีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของ
นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามรายได้ของ
ครอบครัวต่อเดือน

ความต้องการเตรียม ความพร้อมในการ ประกอบอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1.ด้านทักษะทางอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.20	.40	1.49
	ภายในกลุ่ม	61	16.26	.27	-
	รวม	64	17.45	-	-
2.ด้านจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.72	.57	1.75
	ภายในกลุ่ม	61	20.04	.33	-
	รวม	64	21.71	-	-
3.ด้านความรู้เกี่ยวกับ อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	.81	.27	.82
	ภายในกลุ่ม	61	20.00	.33	-
	รวม	64	20.81	-	-
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	.90	.30	1.31
	ภายในกลุ่ม	61	13.97	.23	-
	รวม	64	14.87	-	-

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาที่รายได้ของครอบครัวต่อเดือนแตกต่างกันมีความ
ต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัย
สำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ต้องการทราบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในด้านดังต่อไปนี้ คือ ด้านทักษะทางอาชีพ ด้านจิตใจ ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ โดยการเปรียบเทียบจาก เพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน เพื่อนำผลการวิจัยพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอนการจัดกิจกรรม และการแนะแนวอาชีพ ให้เหมาะสมต่อความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต พณิชยการพระนคร ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะอาชีพ ด้านจิตใจและด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ ของ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต พณิชยการพระนคร ใน 3 ด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครองและรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ความสำคัญของการวิจัย

นำผลการวิจัยให้แก่หัวหน้าแผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอน จัดกิจกรรม และการแนะแนวอาชีพให้เหมาะสมต่อความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาได้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้
กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร 2 ชั้นปี จำนวน 72 คน
ชั้นปีที่ 1 37 คน และชั้นปีที่ 2 35 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่ชั้นปีต่างกันมีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีผู้ปกครองอาชีพต่างกัน มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่รายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา ได้แก่ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เฉพาะแผนกวิชาการโรงแรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร 2 ชั้นปี รวมทั้งสิ้น 72 ในภาคเรียนที่ 1 การศึกษา 2545

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษา ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วัดความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะทางอาชีพ ด้านจิตใจ ด้านความรู้ทางอาชีพ

การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วตรวจให้คะแนนโดยกำหนดให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามจะมีคะแนนเต็มข้อละ 5 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้ดังนี้

มีความต้องการเตรียมความพร้อมมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มีความต้องการเตรียมความพร้อมมาก	ให้	4	คะแนน
มีความต้องการเตรียมความพร้อมปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มีความต้องการเตรียมความพร้อมน้อย	ให้	2	คะแนน
มีความต้องการเตรียมความพร้อมน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายเครื่องมือในการวิจัย ไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความต้องการเตรียมความพร้อมมากที่สุด

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences for Windows) โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่กรอกแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่า ร้อยละ ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน
2. วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษา ประกอบด้วยด้านทักษะทางอาชีพ ด้านจิตใจ ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษา จำแนกตามเพศ ชั้นปี เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 1 และข้อที่ 2
4. วิเคราะห์ข้อมูล ความแปรปรวนความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบค่าความแปรปรวน (One Way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 และข้อที่ 4

หากพบความแตกต่าง จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's test

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

นักศึกษาเพศชาย จำนวน 10 คน (ร้อยละ 13.8) นักศึกษาเพศหญิง จำนวน 55 คน (ร้อยละ 76.3) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน (ร้อยละ 41.6) นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 35 คน (ร้อยละ 48.4) อาชีพของผู้ปกครอง รับราชการ จำนวน 10 คน (ร้อยละ 13.8) พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 7 คน (ร้อยละ 9.7) พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 8 คน (ร้อยละ 11.1) เกษตรกร จำนวน 7 คน (ร้อยละ 9.7) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 16 คน (ร้อยละ 22.2) รับ

จ้าง จำนวน 17 คน (ร้อยละ 23.6) และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ที่รายได้ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 10 คน (ร้อยละ 13.8) 10,000 – 20,000 บาท จำนวน 35 คน (ร้อยละ 48.4) 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 10 คน (ร้อยละ 13.8) มากกว่า 30,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 10 คน (ร้อยละ 13.8)

2. ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.30$) โดยนักศึกษาหญิงมีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยมากกว่านักศึกษาชาย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านทักษะทางอาชีพ นักศึกษามีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.25$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพมากที่สุดคือ เลือกตำแหน่งฝึกงานในสถานประกอบการได้อย่างอิสระ ($\bar{X} = 4.55$) และข้อที่มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพมาก คือ การฝึกการใช้อุปกรณ์จริงที่ใช้ในโรงแรม ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาการเรียนและฝึกฝนภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้ในงานโรงแรม ภาษาญี่ปุ่น ($\bar{X} = 4.34$) คำแนะนำการเลือกสถานประกอบการก่อนออกฝึกงาน ($\bar{X} = 4.32$) การเรียนภาษาต่างประเทศโดยเน้นการสนทนาเป็นหลัก ($\bar{X} = 4.29$) คำแนะนำการเลือกตำแหน่งงานในสถานประกอบการก่อนออกฝึกงาน ($\bar{X} = 4.25$) การเรียนกับเจ้าของภาษาโดยตรง ($\bar{X} = 4.22$) การเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานโรงแรม ($\bar{X} = 4.20$) เพิ่มชั่วโมงการฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.11$) เพิ่มชั่วโมงการเรียนคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.08$) การเรียนและฝึกฝนภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้ในงานโรงแรมภาษาจีน ($\bar{X} = 3.95$)

2.2 ด้านจิตใจ นักศึกษามีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพมากที่สุดคือ ดูงานนอกสถานที่ตามสถานประกอบการกิจการโรงแรม ($\bar{X} = 4.62$) และข้อที่มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพมาก คือ จัดกิจกรรมการส่งเสริมการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการสร้างความมั่นใจในการประกอบอาชีพในงานโรงแรม ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา จัดอบรมวิธีพูดจาสื่อสารให้ประทับใจในงานบริการในโรงแรม ($\bar{X} = 4.34$) จัดให้มีโอกาสพบปะกับผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพโรงแรม ($\bar{X} = 4.31$) จัดอบรมเพื่อให้เห็นความก้าวหน้าในอาชีพบริการในงานโรงแรม ($\bar{X} = 4.31$) เชิญผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการให้บริการที่ประทับใจแก่ลูกค้าที่อยู่ในอาชีพโดยตรงมาเป็นวิทยากร ($\bar{X} = 4.29$) จัดอบรมกริยาที่เหมาะสมต่องานบริการในงานโรงแรม ($\bar{X} = 4.28$) จัดอบรมคุณธรรมในการประกอบอาชีพบริการในงานโรงแรม ($\bar{X} = 4.15$) จัดอบรมการแต่งกายให้เหมาะสมต่ออาชีพในงานโรงแรม ($\bar{X} = 4.12$)

จัดการอบรม เพื่อให้เห็นคุณค่าของงานอาชีพบริการในโรงแรม ($\bar{X} = 4.12$) จัดอบรมเพื่อให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่องานอาชีพในโรงแรม ($\bar{X} = 4.09$)

2.3 ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ นักศึกษามีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพมาก คือ รายละเอียดเกี่ยวกับความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานต่าง ๆ ในโรงแรม ($\bar{X} = 4.48$) สวัสดิการที่จะได้รับจากการประกอบอาชีพในงานโรงแรม ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมา ข้อมูลที่ทำให้ท่านมีโอกาสเข้าสู่อาชีพในงานโรงแรมได้ ($\bar{X} = 4.45$) ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสก้าวหน้าในอาชีพในงานโรงแรม ($\bar{X} = 4.43$) ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ในงานอาชีพโรงแรม ($\bar{X} = 4.40$) การฝึกงานในตำแหน่งที่มีโอกาสพบปะคนต่างชาติ ($\bar{X} = 4.38$) ทราบข่าวสารเกี่ยวกับการรับสมัครงานของโรงแรมต่าง ๆ เป็นประจำ ($\bar{X} = 4.37$) รายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานต่าง ๆ ในงานโรงแรม ($\bar{X} = 4.35$) ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานต่าง ๆ ในโรงแรม ($\bar{X} = 4.34$) การเข้าฝึกงานในโรงแรมที่มีชื่อเสียง ($\bar{X} = 4.34$) ท่านต้องการรู้จักบุคลากรที่ทำงานในโรงแรมในตำแหน่งที่ท่านสนใจ ($\bar{X} = 4.23$)

3 การเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ จำแนกเพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวต่อเดือน พบว่า

3.1 นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัย ข้อที่ 1 โดยนักศึกษาหญิงมีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้านมากกว่านักศึกษาชาย

3.2 นักศึกษาที่เรียนอยู่ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทักษะทางอาชีพและความรู้เกี่ยวกับอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านจิตใจ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2

3.3 นักศึกษาที่อาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกันมีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัยในข้อที่ 3

3.4 นักศึกษาที่รายได้ของครอบครัวต่อเดือนแตกต่างกันมีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัย ในข้อที่ 4

การอภิปรายผล

1. ผลที่ได้จากการศึกษา ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ ของ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ใน 3 ด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านทักษะทางอาชีพ นักศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาเห็นถึงความสำคัญของทักษะงานอาชีพในโรงแรม ที่ต้องมีความสามารถเฉพาะอาชีพ สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้ทำการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นจากนักศึกษาระดับ ปวส. จำนวนหนึ่ง ใน วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2545 ซึ่งส่วนใหญ่มีความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศ ได้ลงมือ ปฏิบัติจริง และมีเรียนคอมพิวเตอร์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ัญญา แซ่หุุ่น (2539 : 60 – 68) พบว่า บุคคลที่จะเข้างานอาชีพในโรงแรม ต้องสามารถสนทนาภาษาอังกฤษในระดับ ดี และ งานวิจัยของ ดุสิต สวัสดิภาพ (2526 : 26) ได้สรุปความพร้อมทางอาชีพด้านพื้นฐานทางอาชีพไว้ ว่า เป็นความต้องการได้รับการฝึกฝนจึงเกิดความชำนาญ และ สกีนเนอร์ (คีนิงนิจ เนติประวัติ. 2535 : 22 ; อ้างอิงจาก Skinner. 1965 . *Decisiveness. Inc.*) ได้กล่าวถึงกฎเกณฑ์แห่งความพร้อม ทางอาชีพไว้ว่า เป็นพื้นฐานและแนวโน้มของบุคคลที่จะทำให้กิจการให้ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว ย่อมขึ้นอยู่กับความพร้อมและความไม่พร้อม

1.2 ด้านจิตใจ นักศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาเข้าใจว่าการประกอบอาชีพทางด้านงานบริการต้องอาศัยจิตใจที่รักในการบริการผู้อื่นเป็นสำคัญ ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ัญญา แซ่หุุ่น (2539 : 60 –68) ได้เสนอแนะการเรียนการสอน ของสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ที่เปิดสอนวิชาเอกการโรงแรมว่า ธุรกิจโรงแรมต้องการผู้ที่มีจิตใจ รักในการบริการผู้อื่น (Service Mind) มีมนุษยสัมพันธ์ ทักษะคติในทางบวกต่อผู้อื่นเป็นสำคัญ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุสิต สวัสดิภาพ. (2526 : 26) ได้สรุปจากงานวิจัยด้านพื้นฐานจิตใจว่า เป็นการเสริมสร้างและปลูกฝังนิสัยค่านิยม การมีคุณธรรมในการทำงาน และประกอบอาชีพด้วย รักในงานอาชีพที่ตนเองเลือก

1.3 ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ นักศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้ เพราะ นักศึกษาเห็นความสำคัญของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่สามารถทำให้นักศึกษาเข้าสู่อาชีพ บริการในโรงแรมได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ัญญา แซ่หุุ่น (2539 : 60 –68) ได้เสนอ ผลวิจัยเกี่ยวกับการสรรหาพนักงานในธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว พบว่า ผู้ที่จะเข้าอาชีพ บริการจะต้องเป็นที่มีทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ สุขภาพดี ซื่อสัตย์ อดทนสูง และสามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จงพิศ ศิริรัตน์ (2543 : 9 –11) ได้ ศึกษาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทย พบว่า มักจัดจ้างพนักงาน ในท้องถิ่น มีประสบการณ์มาก่อน สรรหาผ่านจากพนักงานปัจจุบันให้แนะนำเพื่อน ญาติมาทำงาน นอกจากนี้ยังใช้วิธีบอกต่อ โฆษณาแลตรวจสอบการปฏิบัติงานระหว่างทดลองงาน

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ ของ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร จำแนก เพศ ชั้นปี อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวต่อเดือน สามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

2.1 นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการ ประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัยที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษาหญิงมีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบ อาชีพ โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยมากกว่านักศึกษาชาย ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาชายและหญิง ต่างให้ความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัย ของ อิงลิช (English. 1993 : 2054) ได้ศึกษาระหว่างวุฒิภาวะทางอาชีพกับความพร้อมทาง อาชีพ พบว่า นักหญิงจะได้คะแนนมากกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักศึกษาที่เรียนอยู่ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความต้องการเตรียมความพร้อม ในการประกอบอาชีพ โดยรวมด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทักษะทางอาชีพและความรู้เกี่ยวกับอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านจิตใจ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพมีค่าเฉลี่ยมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 ทั้งนี้ เพราะ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ต้องการเรียนรู้ในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมประเภทใดรวมทั้งอยาก ปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมใหม่ ๆ พร้อมทั้งจะสนิทสนมและเชื่อฟังคำสั่งของอาจารย์ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะรู้สึกตื่นเต้น พร้อมต่อการเรียนรู้ใน ทุกกิจกรรมการเรียนการสอนทุกอย่าง มีความตั้งใจที่ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมใหม่ในสถาบันฯ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เริ่มไม่ค่อยพอใจ และมีความคิดขัดแย้งเป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มี ความรู้สึกต่อต้านเองว่าเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น

2.3 นักศึกษาที่อาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกันมีความต้องการเตรียมความพร้อม ในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้อง กับสมมติฐานของงานวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะ ไม่ว่าผู้ปกครองจะมีอาชีพใดก็ตาม นักศึกษาต่างมี ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน เนื่องจากปัจจุบันอาชีพทาง งานบริการเป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปว่า เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีรายได้สามารถ เลี้ยงตนเองได้ รวมทั้งมีความมั่นคงในอาชีพสูง จึงทำให้นักศึกษามีความต้องการ ไม่แตกต่างกัน

2.4 นักศึกษาที่รายได้ของครอบครัวต่อเดือนแตกต่างกันมีความต้องการเตรียม ความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะ ไม่ว่ารายได้ของครอบครัวต่อเดือน จะอยู่ในระดับใดก็ตาม นักศึกษาก็มีความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพไม่แตก

ต่างกัน เนื่องจากการเรียนในวิชาเอกการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนครต้องอาศัยสติปัญญาและความตั้งใจศึกษาหาความรู้ประกอบกับค่าใช้จ่ายในการเรียนไม่แพงเพราะเป็นสถาบันฯ ของรัฐ จึงทำให้นักศึกษามีความต้องการไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก ทางสถาบันฯ ควรนำผลวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา
2. จากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพนักศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ เลือกตำแหน่งฝึกงานในสถานประกอบการได้อย่างอิสระ และดูงานนอกสถานที่ตามสถานประกอบการโรงแรม อยู่ในระดับ มากที่สุดทางสถาบันฯ ควรนำผลวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา เป็นระดับแรก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพกับนักศึกษาวิชาเอกการโรงแรมในสถาบันอื่น เพื่อได้ข้อมูลที่กว้างขวางขึ้น
2. ควรมีการวิจัยความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพกับนักศึกษาในสาขาวิชาเอกอื่นๆ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- กิตติศักดิ์ ตุ่มมี. (2542). ผลของการปรึกษาทางอาชีพแบบกลุ่มต่อความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- กันยา สุวรรณแสง. (2537). การพัฒนาบุคลิกและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น.
- กำจร ช่างทอง. (2528). สุขภาพจิตและการพัฒนาตน. นครศรีธรรมราช : โครงการเอกสารและตำรา.
- แก้วกานต์ ภูมิศรีแก้ว. (2537). ผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มต่อความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ขจิต กอบเดช. (2543). งานโรงแรม : ฝ่ายห้องพัก (Rooms Division) และพนักงานส่วนหน้าโรงแรม (Front office Clerks). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พรินทิก.
- คณิงนิจ เนติประวัติ. (2535). ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมต่อวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จงพิศ ศิริรัตน์. (2543,กรกฎาคม – ธันวาคม). "การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมของประเทศไทย," วิทยาการจัดการ. 18 (2) : 9 –11.
- จรรยา ทองถาวร. (2530). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิตรอารี เนตรหิน. (2513). การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมแบบประสม ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2513. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ: วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชูลีกร โชติดี. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดุสิต สวัสดิภาพ. (2526). ความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2526 ในโรงเรียนทดลอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ทองเรือน อมรรักษ์กุล. (2525). การบริหารกิจการนิสิต ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
 จงเจริญ.

ธัญญา แซ่หุ่. (2539, มีนาคม). "ความต้องการการสรรหาและการพัฒนาบุคลากร ในสาขา
 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของภาคธุรกิจเอกชนในกรุงเทพมหานครและภาคตะวันตก,"
 วิจัยเพื่อการพัฒนา. 25 (89) : 60 – 68.

ธิดารัตน์ โพธิ์ดารา. (2542). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพ เจตคติต่อ
 อาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
 วิทยาเขตพระนครใต้. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ:
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ประมวล วิทยากร. (2520). ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลจังหวัดนครสวรรค์. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม.
 (จิตวิทยาแนะแนว)กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2531). การศึกษาค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1. ภาควิชาแนะ
 แนวและจิตวิทยาการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พรรณี ธนิตสุขการและคณะ. (2533). การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชา
 ชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการบริหารธุรกิจศึกษา
 ปีการศึกษา 2533. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พนิจดา วีระชาติ. (2543). การฝึกอบรมกับการพัฒนาอาชีพ. กรุงเทพฯ : ราชภัฏพระนคร.

นิตยา ธรรมพันธ์. (2523). ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
 3 โรงเรียนมัธยมของรัฐบาลและโรงเรียนราษฎรสอนภาษาอิสลาม ในจังหวัด
 ปัตตานียะลาและนราธิวาส. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

มยุรี สุทธิเลิศอรุณ. (2529). การเปรียบเทียบลักษณะนิสัยตามสาขาวิชา : การศึกษา
 เฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ
 : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ยุพรรณ สุขสมิตติ. (2510). ค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดพระนคร
 ธนบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาศึกษา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ถ่ายเอกสาร.

 ระรินธร อักษรศรี. (2537). การบริการโรงแรม. กรุงเทพฯ : นานมีบุคส์.

โรจนา สุขพันธ์ไพฑาราม. (2529). การวางแผนอาชีพของนิสิตปีที่ 4 สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ล้วน-อังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มศว.

วิมลพรรณ ตั้งจิตเพิ่มความดี. (2541, 17 กรกฎาคม). "เปิดประตู....แผนกวิชาการโรงแรมในวิทยาเขตพัฒนศึกษาพระนคร," 22 ปีราชมงคล ฉบับพิเศษ พิธีพระราชทานปริญญาบัตร. ครั้งที่ 12. หน้า 55 – 59.

วไลพร ภาวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม. (2527). จิตวิทยาพุทธศาสตร์. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.

วัฒนา ศรีพจนารถ. (2533). การศึกษาผลสัมพัทธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและทัศนคติต่ออาชีพพยาบาลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในมหาลัยส่วนภูมิภาค. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขล. ถ่ายเอกสาร.

วัชร ทรัพย์มี. (2523). การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัลนิภา พัดเป็ย. (2539). ทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). อุดมศึกษากรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

* วิเชียร เกตุสิงห์. (2523). หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กองวิจัยการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

วิไลวรรณ นุ่มประสิทธิ์. (2535). ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.

วีระชาติ สวนไพรินทร์. (2530). ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติระดับการศึกษาอาชีพรายได้ของผู้ปกครองและบุคลิกภาพของนักเรียนที่มีต่อความสนใจอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาริตจุฬาฯ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การศึกษามัธยม).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ศิริเพิ่ม เชาวน์ศิลป์. (2541, ตุลาคม). "ความพึงพอใจในงานของพนักงานในสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจโรงแรมและโรงงานในเขตภาคเหนือ," สุขภาพจิตแห่งประเทศไทย. 7(1) : 19 – 27.

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2543). *เปรียบเทียบรายได้และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามกลุ่มสถานทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือนทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. 2543*. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สถาบันราชมงคล. (2543). *โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2543*. กรุงเทพฯ : สถาบันฯ.
- _____. (2543). *โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาการโรงแรม*. กรุงเทพฯ : สถาบันฯ.
- สิริจันทร์ สติรกุล. (2538). *ความต้องการในการประกอบอาชีพของนิสิตเฉพาะการสอนวิชา เฉพาะวิชาเอกธุรกิจศึกษา.วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ธุรกิจศึกษา)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุมา ชัยลักษณะนันท์. (2542). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมในการเลือกอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี. ปรินญา นิพนธ์ คศ.ม.(จิตวิทยาแนะแนว)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงษ์ พลະสุรย์. (2533). *คู่มือแบบสำรวจความสนใจในอาชีพ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์แนะแนว การศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2529, ธันวาคม). "การศึกษาเพื่ออาชีพ(Career Education) : การศึกษา เพื่อพัฒนาบุคคล," *สารพัฒนาหลักสูตร*. 5 (57) : 30 –33.
- อรอนงค์ ลาภภูวนาถ. (2533). *การวิเคราะห์การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนิสิตนักศึกษาคณะ วิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาศึกษา)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อัญชลี บุบผาพิบูลย์. (2522). *ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม สติปัญญาและความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาศึกษา)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อนุพันธ์ กิจพันธ์พานิช. (2538). *รวมความรู้เกี่ยวกับโรงแรม (The Hotel)*. กรุงเทพฯ : อีวแมนเจอร์เทจ.
- English, Charles Wesley. (1993, December). "The Relationship Between Career maturity and Commitment to work in Alternative and Regular High School Students," *Dissertation Abstracts International*. 54 (06) : 631-A.
- Serff, Pamelamabelerica. (1997, June) "Long-term meanings Two At-Risk Adolescents Give to a Cognitive Behavioral Programme," *Dissertation Abstract International*. 35(03) : 551 – A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการทำวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726, 5644

ที่ ทม 1012/ 5170

วันที่ 12 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายนิรุติ ทองสอดแสง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพිර์ ลิมไทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรืองลักษณ์ โรจนพันธ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนิรุติ ทองสอดแสง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726, 5644

ที่ ทม 1012/ 5/65

วันที่ 12 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นายนิรุติ ทองสอดแสง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพිර์ ลิ่มไทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง และ อาจารย์สิทธฎากร ชูทรัพย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนิรุติ ทองสอดแสง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 5432

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๙ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาเขตพัฒนวิชาการพระนคร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนิรุติ ทองสอดแสง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพัฒนวิชาการพระนคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพียรุ ลิ่มไทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ นักศึกษาระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 1 - 2 ภาคปกติ สาขาวิชาการโรงแรม จำนวน 72 คน ตอบแบบสอบถามความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพัฒนวิชาการพระนคร ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายนิรุติ ทองสอดแสง ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ ๙ / ๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙๘ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะศิลปศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนิรุติ ทองสอดแสง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพัฒนียการพระนคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ถิมไทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 และ 4 ภาคปกติ สาขาวิชาการโรงแรม จำนวน 56 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพัฒนียการพระนคร ในระหว่างเดือน สิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายนิรุติ ทองสอดแสง ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรรต์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เริงลักษณ์ โรจนพันธ์	อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แผนกวิชาการโรงแรมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต พณิชยการพระนคร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ ตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. เพศ	1.1 ☐ ชาย
1.2 ☐ หญิง
2. ชั้นปี	2.1 ☐ ชั้นปีที่ 1
2.2 ☐ ชั้นปีที่ 2
3. อาชีพของผู้ปกครอง	3.1 ☐ รับราชการ
3.2 ☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
3.3 ☐ พนักงานบริษัทเอกชน
3.4 ☐ เกษตรกร
3.5 ☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
3.6 ☐ รับจ้าง
4. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน	4.1 ☐ ไม่เกิน 10,000 บาท
4.2 ☐ 10,001 – 20,000 บาท
4.3 ☐ 20,001 - 30,000 บาท
4.4 ☐ สูงกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 : ความต้องการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าท่านมีความต้องการในแต่ละข้อมากน้อยระดับใด เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยเขียนเครื่องหมาย “✓” ลงในช่องว่างด้านขวาที่ตรงกับระดับความต้องการของท่านที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อความ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านทักษะทางอาชีพ					
1. การเรียนและฝึกฝน ภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้ในงานโรงแรม ดังต่อไปนี้					
1.1 ภาษาญี่ปุ่น					
1.2 ภาษาจีน					
2. การเรียนกับเจ้าของภาษาโดยตรง					
3. การเรียนภาษาต่างประเทศโดยเน้น การสนทนาเป็นหลัก					
4. การฝึกการใช้อุปกรณ์จริงที่ใช้ในโรงแรม					
5. การเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานโรงแรม					
6. เพิ่มชั่วโมงการเรียนคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น					
7. เพิ่มชั่วโมงการฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการให้มากขึ้น					
8. / คำแนะนำการเลือกตำแหน่งงานในสถานประกอบการก่อนออกฝึกงาน					
9. / คำแนะนำการเลือกสถานประกอบการก่อนออกฝึกงาน					
10. / เลือกสถานที่ฝึกงาน ในสถานประกอบการได้อย่างอิสระ					

ข้อความ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านจิตใจ					
11. จัดอบรมการแต่งกายให้เหมาะสมต่ออาชีพในงานโรงแรม					
12. จัดอบรม กริยาที่เหมาะสมต่องานบริการในงานโรงแรม					
13. จัดอบรม วิธีพูดจาสื่อสารให้ประทับใจในงานบริการในโรงแรม					
14. เชิญผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่อง "การให้บริการที่ประทับใจแก่ลูกค้า" ที่อยู่ในอาชีพโดยตรงมาเป็นวิทยากร					
15. จัดให้มีโอกาสพบปะกับผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพโรงแรม					
16. ดูนานนอกสถานที่ตามสถานประกอบกิจการโรงแรม					
17. จัดอบรมคุณธรรมในการประกอบอาชีพบริการในงานโรงแรม					
18. จัดอบรมเพื่อให้เห็น "ความสำคัญของการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่องานอาชีพในโรงแรม"					
19. จัดการอบรม เพื่อให้เห็น "คุณค่าของงานอาชีพบริการในโรงแรม"					
20. จัดกิจกรรมการส่งเสริมการประกอบอาชีพเกี่ยวกับ "การสร้างความมั่นใจในการประกอบอาชีพในงานโรงแรม"					
21. จัดอบรมเพื่อให้เห็น "ความก้าวหน้าในอาชีพบริการในงานโรงแรม"					

ข้อความ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพ					
~~22.~~ ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ ในงานอาชีพโรงแรม					
~~23.~~ รายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานต่าง ๆ ในงานโรงแรม					
24. รายละเอียดเกี่ยวกับความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานต่าง ๆ ในงานโรงแรม					
25. ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานต่าง ๆ ในโรงแรม					
26. ทราบข่าวสารเกี่ยวกับ “การรับสมัครงาน” ของโรงแรมต่าง ๆ เป็นประจำ					
27. ทำความต้องการรู้จักบุคลากรที่ทำงานในโรงแรมในตำแหน่งที่ท่านสนใจ					
28. ข้อมูลที่ทำให้ท่านมีโอกาสเข้าสู่อาชีพในงานโรงแรมได้					
~~29.~~ ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสก้าวหน้าในอาชีพในงานโรงแรม					
~~30.~~ การเข้าฝึกงานในโรงแรมที่มีชื่อเสียง					
31. การฝึกงานในตำแหน่งที่มีโอกาสพบปะคนต่างชาติ					
~~32.~~ สวัสดิการที่จะได้รับจากการประกอบอาชีพในงานโรงแรม					

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – สกุล	นายนิรุติ ทองสอดแสง
วัน – เดือน – ปีเกิด	วันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2512
สถานที่เกิด	บ้านธาตุนาเวง อ. เมือง จ. สกลนคร
สถานที่ปัจจุบัน	33/44 บ้านวังทอง แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ 10210
ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน	อาจารย์ (พิเศษ)
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร กรุงเทพฯ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2532	อ.ศศ. (บริหารธุรกิจ) วิทยาลัยครูสกลนคร
พ.ศ. 2539	ศศ.บ. (การจัดการทั่วไป) สถาบันราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2545	กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ